Öğretmenin sorunu «bir», kadın öğretmenin sorunu «beş»...

Istanbullu öğretmenlerin kreş kampanyası somut ürünlerini vermeye başladı

İstanbul'lu öğretmenler, geçen yıl başlattıkları kreş kampanyasında somut adımlar atıyorlar. Geçen yıl başlayan kampanyanın araştırma bölümünde, İstanbul'da kaç öğretmen çocuğu olduğu, nerelerde kreş ihtiyacı bulunduğu belirlendi. Konuyla ilgili olarak, kreş kampanyasını başlatan Genel Merkez tarafından görevden alınan eski İstanbul Şube yönetiminin Kadınlar Kolu'nda görevli öğretmen Aysel Gürkan'a çalışmaları hakkında bilgi soruyoruz. Aysel Gürkan kreş kampanyasını ve varılan noktayı şöyle anlatıyor.

«Bu konuda ilk çalışmalarımız TÖB-DER İstanbul Şubesi'nde geçen yıl Kadınlar Kolu'nun kurulmasıyla başladı. Önce kreş ve yuva konusunda seminerler düzenledik. Türkiye Büyük Millet Meclisi Dilekçe Komisyonu'na kreş talebiyle gönderilen dilekçeleri kadın öğretmenlerin büyük çoğunluğu imzaladı. Bu konudaki çalışmalar bu yıl kısmen de olsa meyvesini verdi. 1978 bütçesine kreş ve yuva açılması için 30 milyon lira ödenek kondu.

Öte yandan İstanbul'da bölge bölge çalışma yapmaya başladık. Bölgelerde kreş anketleri düzenlenmesine karar verildi. Çalışmalara bu doğrultuda devam edildi. Her bölgede kaç öğretmen çocuğunun kreş ve yuva ihtiyacı olduğunu anlamak, kreşlerin nerelerde açılması gerektiğini tesbit içindi bu anketler.

İlk etapta 211 okulda anket uygulandı. Bunların değerlendirmesi, ankete katılan 2210 öğretmenin 0-2 yaş arası 765, 2-4 yaş arası 821, 4-6 yaş arası 444 çocuğu olduğu ortaya çıktı. Kuşkusuz İstanbul'da çalışan binlerce öğretmenin binlerce çocuğu var.

Daha sonra bölge bölge, örneğin Bakırköy'de kreş-yuva konusunda kadın öğretmenlerin bölgelerinde nasıl çalışmalar yapmaları gerektiği konuşuldu, tartışıldı. Çalışmalar sürüyor.

— Ana olarak öğretmenlerin hakları nelerdir? Bu haklardan yararlanabiliyor musunuz?

Kadın öğretmenlere tanınan yasal haklar çok kısıtlıdır. İnsan hakları evrensel bildirgesi bir yana, Anayasamızın 42. maddesinde «Devlet çalışanların insanca yaşaması ve çalışma hayatının kararlılık içinde gelişmesi için, sosyal iktisadî ve malî önlemlerle çalışanları korur ve çalışmayı destekler», 43. maddesinde de, «Çocuklar, gençler ve kadınlar çalışma şartları bakımından özel olarak korunur» deniyor.

Ama Türkiye'de çalışan 6 milyon ananın 9 milyon 300 bin çocuğundan sadece 168'inin yararlanabileceği 6 devlet kreşi var.

Sorunlarımızın başlıcalarını kreş yanında, doğum izinlerinin çok kısa olması, çocuk parasının bu hayat pahalılığında 50 lira olması, gebe kadın öğretmenin çalışma koşullarının ağır olması diye sıralayabiliriz. 657 sayılı Devlet Memurları yasasında hem ana hem öğretmen olanların haklarıyla ilgili tek satır olmadığı gibi doğum izni de «mazeret izni» olarak geçmektedir.

— Peki çözüm için ne düşünüyorsunuz?

— Sorunun çözüme kavuşabilmesi için çalışmalarımızı bölge bölge en geniş katılımla sürdürmeliyiz. Kadın öğretmenlerimizin bu konuda birlikli mücadelenin gereğini kavramaları lazım. Kreş konusu için tüm kadın öğretmenlerimizi birliğe çağırıyoruz.

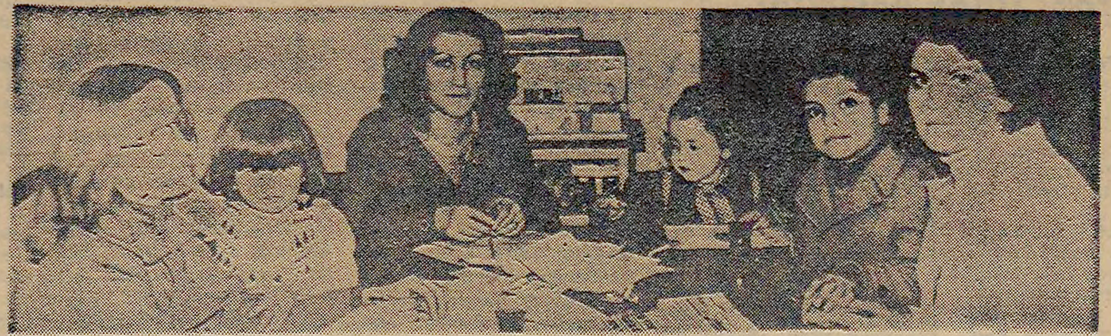

Kadın öğretmenlerin en önemli sorunu çocuklarının bakımı

«...ÇOCUKLARIMIZI GÜVENLİ ELLERE BIRAKABİLMEK HER ZAMAN, HERKES İÇİN OLANAKLI DEĞİL. HER AN ÇOCUKLARIMIZI DÜŞÜNEREK ÇALIŞMAK ZORUNDA KALIYORUZ...»

«...ÇOCUK SORUNU, GÖREVİMİZİ ETKİN BİR ŞEKİLDE YAYGINLAŞTIRMAMIZI GÜÇLEŞTİRİYOR. SADECE ÖĞRETMEN OLARAK DEĞİL, ÇALIŞAN ANNELER OLARAK İLGİLİLERE SESLENİYORUM, NE OLUR BİRAZ DA BİZLERİ DÜŞÜNÜN...»

»... HEM OKUL, HEM EV İŞLERİ VE HEM DE ÇOCUK BAKIMI. DÜŞÜNÜN ÜÇÜ DE BİZİ BEKLİYOR...»

«... ÇOCUKLARIMIZIN SAĞLIKLI BİRER YURTTAŞ OLABİLMELERİ İÇİN, DEVLETİN KREŞLER AÇMASI ZORUNLUDUR...»

»... ÇALIŞAN ÖĞRETMEN ANALARIN VE TÜM ÇALIŞAN KADINLARIN BİRLİK VE DAYANIŞMA İÇİNDE OLMALARI GEREKİR...»

Öğretmenin sorunu birse, kadın öğretmenin sorunu beş. Toplumumuzda tüm çalışan kadınlarımız gibi kadın öğretmenler de iki kat ezilen, iki kat sömürülen oluyorlar ister istemez. Çünkü çalışma hayatına atılmışlar, hem de öğretmenlik gibi aslında işin çalışma saatleri içinde bitmediği, evde de sürmesi gerektiği bir mesleğe girmişler. ama kendilerine kadın olmanın getirdiği, ana olmanın getirdiği artı yükleri kaldırabilmeleri için, bu yükleri hafifletmek için hiçbir olanak tanınmamış.

Şöyle anlatıyorlar kadın öğretmenlerimiz sorunlarını.

POLİTİKA: Hem öğretmen ve hem de bir kadın ve ana olarak sorunlarınız nelerdir? Bize biraz anlatır mısınız?

FAİKE TOPAL: Hem öğretmen ve hem de bir ana olarak bir yığın sorunumuz var. Bunların başında çocuk ve onun bakımı gelir. Çalışma saatleri günümüzün çoğunu alıyor. Bunun dışındaki zamanlarımızı çocukların bakımı ve ev işlerine ayırıyoruz. Ancak bu saatlerin yettiğini söylemek güç, hatta olanaksız.

Okula gittiğimizde rahat çalışamıyoruz. Çünkü çocuklarımızı güvenli ellere bırakabilmek her zaman, herkes için olanaklı değil. Her an çocuklarımızı düşünerek çalışmak zorunda kalıyoruz.

SEVGİ KARAALİOĞLU: Küçük yaştan beri idealim olan öğretmenliğe atandığım gün kendimi son derece mutlu hissetmiştim. Mesleğim olan öğretmenlik, cidden ağır sorunlarla ve sorumlulukla yüklüydü. Bu sorunları yenebilmemizin tek çıkış yolu yılmadan umutla çalışabilmekti. Ama özel durumumuz olan çocuk sorunu, bu görevimizi etkin bir biçimde yaygınlaştırmamızı güçleştiriyordu. Bunun için sadece öğretmen olarak değil çalışan anneler olarak ilgililere sesleniyorum, ne olur biraz da bizleri düşünün?

TÜRKAN ŞEHİTOĞLU: Hem öğretmen ve hem de bir ana olarak en önemli sorunumuz çocuklarımızın bakımıdır. Ülkemizdeki yaşam koşulları artık kadınlarımızı çalışmaya zorlamaktadır. Çalışan bir ana olarak sorunlarımız çok yönlüdür.

POLİTİKA: Çocuklarınızın bakımını nasıl sağlıyorsunuz?

FAİKE TOPAL: İki çocuğum var. İlk çocuğum doğunca kırk günlük doğum izninden sonra çocuğu memlekete annemin yanına bıraktım. Daha sonra görev yerime döndüm. Çocuğumla kırk gün beraber kalabildim. Bir yaşına kadar birinci çocuğum annemin yanında kaldı. Kalması ilk görünümde iyi ama, bundan doğacak sorunlar hiç de öyle iyi olmadı. Bir kere anne sevgisini yeterince alamadı çocuk. Ana sütünü doyumluktan çok görümlük olarak yaşadı. Sonra yanımıza aldık. Bir bakıcı tuttuk. Kadıncağız çocuk bakımını ile ilgili bir eğitim görmediğinden, bu kez daha başka sorunlar doğdu. Bunlardan en önemlisi bakıcının çocuğu korkutarak eğlenmesi, çocuğa sürekli uyuması için yaptığı baskılar. Durumu yakınen görerek bakıcının işine son verdik. Onun yerine 15 yaşlarında bir genç kız bulduk. Bu kez de daha başka sorunlar doğdu.

İkinci çocuğumu ise, henüz altı aylıkken yine başka bir ilde oturan annemin yanına bıraktık. Birinci çocukta olduğu gibi, gene bir yığın sorunlarla karşılaştık. Bu sorunlar çocuğun yaşantısında önemli rol oynadı.

SEVGİ KARAALİOĞLU: Şu anda çocuklarıma bakılmaktadır. Fakat bu bakım gereken eğitim ve düzenden yoksundur. Örneğin en iyi yol olarak anneannelere ve babaannelere teslim edilen çocuklar son derece şımarık oluyorlar.

TÜRKAN ŞEHİTOĞLU: Bir çocuğum var. 40 günlük doğum izninden sonra göreve başladım. Okula giderken çocuğumu komşuya bırakıyordum. Altı aylık olunca da Adana'ya annemlere bıraktım. Çocuk okulda da sorun oldu. Gerek yöneticiler ve gerekse müfettişler çocuğun okula gelişini tepkiyle karşıladılar. Bu tepkiler sonunda maaşımın bir bölümünü çocuğun bakımı için ayırdım. Yani çocuk yuvasına vermek zorunda kaldım.

POLİTİKA: Kadın öğretmenlerin en önemli sorunu görülüyor ki çocuklarının bakımı. Peki sizler sorunla karşı karşıya olanlar olarak neler önerebiliyorsunuz?

FAİKE TOPAL: Çocuklarımızın sağlıklı birer yurttaş olabilmeleri için devletin kreşler açması zorunludur.

SEVGİ KARAALİOĞLU: Bir kaç öneride bulunmak isterim. Devlet çalışan annelerin durumunu gözönüne alarak heryerde kreşler açmalıdır.

Çalışan öğretmen anaların ve diğer çalışan kadınların dayanışma içinde olmaları gerekir.

TÜRKAN ŞEHİTOĞLU: İş yasasına göre kreş açmak işverene aittir. Bizim de işverenimiz olduğuna göre devletin kreş açması gerekir.

Bunun için tüm çalışan kadın emekçilerin birlik ve dayanışma içinde olmaları da sorunludur.

Özel Okulların sorunu

Hasan Kıyafet

Özel Okullar sorunu yeniden güncelleşti. Gerçekte bu, güncelliğini hiç yitirmeyen bir konu. Taa Osmanlı'dan beri Özel Okullardan çeker dururuz.

Sözkonusu kurumlar varlığını ilkin yabancı özeller olarak gösterdi. Giderek yerlileşti, yerelleştirildi...

Özel Okullar bağrında beslendiği Osmanlı'ya sonunda paslı bir hançer gibi arkadan saplandı. O günden beri çok zaman geçti ama çok şey değişmedi. Daha açık deyimiyle, değişimler yüzeyde, görünüşte oldu. Temelde ekonomik yapıda hiçbir değişim olmadı...

Özel Okullar, Anadoluda ilkin yabancı bayrakların gölgesinde türedi. Tarihin, çağdaş sömürgeciliği evrensel boyutlarda genişlettiği bir dönemde bizim de kapımızı çaldı. Amaçları belliydi: Hakim ulusun ideolojisini yaymak, sömürüyü uzun ömürlü kılmaktı...

Konuyu daha yakına getirirsek, bu gün yalnız İstanbul'da 50'ye yakın yerli ve yabancı özel okulun olduğunu görürüz. Özel Okulların yerlisiyle yabancısının arasında temelde hiçbir ayırım yoktur. İkisi de emeğin sermayeye tutsaklığını değişik biçimde savunur dururlar. Ezen sınıfın ideolojisini yaymağa çabalarlar... Kimi yerli özel okulların şu yada bu biçimde iyi niyetleri, genel niteliklerini değiştirmez. Yerli özel okulların yabancılardan t-k ayırımı, ilk ağzına alınışta geçici t-r tat veren, dışı şekerli içi zehir dolu bir hap gibi aldatıcı oluşudur.

Yakın bir geçmişte Özel Okulların yüksek bölümü kapatıldı. Bu göstermelik bir işti. Ana hedefi gizlemek için, yapay bir aldatmacaydı. Çünkü Özel Okulların ilk, orta ve lise bölümleri harıl harıl çalışıyordu. Gerçekte bu kökü derinlere inen bir kötülük ağacının, dallarının budanmasıydı. Yarın, nasıl olsa daha gür ve güçlü olarak fışkıracaktı.

Yukarıdaki sorun tüm acılığıyla sürüp giderken, yakın zamanda emperyalizmin kendi iç çelişkisi gereği bazı yeni sorunları türemiştir. Bu güne dek bir kuzu uysallığıyla sömürülen eğitim emekçileri, uyanmıştır. İşverenin diliyle, baş kaldırmıştır. Alınterlerinin karşılığını almak için SENDİKALAŞMAK istemekteler...

Şimdiye dek, kardeş kardeş geçindiği eğitim emekçilerine, işveren birden düşman kesilmiştir. Bir zamanlar yılbaşılarını birer hindiyle kutladığı işçilerinin, şimdi yüzünü bile görmek istememektedir. Bu da işverenin ne kadar iyi niyetli olursa olsun, sermayenin genel niteliğinden ayrı düşemeyeceğini, düşünemiyeceğini vurgulamaktadır. Demek yerindeyse, kimilerinin iyi niyetleri, sirkeyi helva yapmağa yetmeyecektir. Dediğimiz şey, kurtun kuzuyla kardeş olamayacağı, ateşin suyla yanyana bulunamayacağı, benzin motorunun, mazotla çalışamayacağı kadar doğrudur. Kuzunun et, kurtun ot ile beslenemiyeceği kadar bilimseldir. Sorun bir yapı, yaradılış, nitelik sorunudur. Hiçbir zaman kötü yada iyi niyet sorunu değildir... Sermayenin karekteri budur!..

Kendini işveren sanan, kimi iyi niyetli yöneticilerin durumunu anlamak iyice güçtür. Onlar eğer silkinip kendilerine gelmezse, geçmişleriyle öğünmek bile so runu çözmeyecektir. Bu bir yol ayrımıdır. Bu bir saf alma günüdür. Canciğer dostlar biribirlerine burada veda ederler. İnsan öz kardeşinden burada ayrılır.

Şimdi Özel Okullarda sendikal savaşı sürdüren arkadaşları yeni ve güçlü bir uğraşı bekliyor. Sözkonusu uğraşı zorludur, güçtür, ama sendikal savaşın kopmaz bir parçasıdır. Çünkü Sendikaların gerçek başarısını simgeleyecek odur. Özel Okulların baştan sona devletleştirilmesi gerekiyor. Herşeyin en kötüsü özeldir...

karalama defteri

112

OYUN HAKKIMIZ DA YOK

Gerçi teneffüslerin kısalığından, değil oyun oynamak, bahçeye inmeye bile fırsat bulamıyoruz ama bu fırsatı bulacak olsak, bu kez de öğretmenler bırakmıyor. Büyüklerin toplarını, küçüklerin de topaçlarını, bilyalarını topluyorlar. Elinde bıçak, ya kaladığı topu yaranlar bile var. Oyun oynamak suç sanki.

Top oynamak yasak, bilya oynamak yasak, topaç çevirmek yasak... Peki ne oynamalı? Elinden topu, topacı, bilyası alınan bir çocuğun boş duramayacağını, kendine mutlaka bir oyun yaratacağını, bu oyunun da büyük bir olasılıkla kumar olabileceğini düşünemiyorlar mı öğretmenlerimiz? Çünkü oyun ve spor tesislerinin bulunmadığı bir okulda, geriye ne kalıyor kumardan başka?

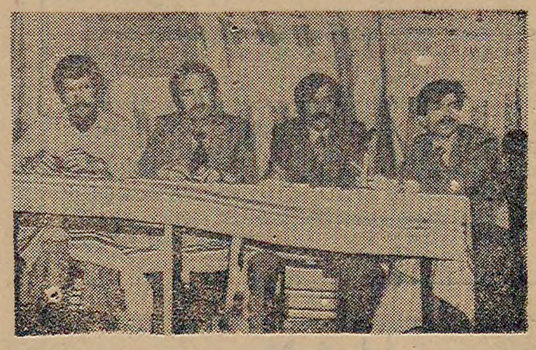

Düzceli öğretmenler öğrencilerin başarısızlık nedenlerini tartıştı

TÖB-DER Düzce Şubesi, öğrencilerin başarısızlık nedenlerini öğrencilerin ve velilerin katıldığı bir toplantıda tartıştı.

Önce eğitimin tanımı ve niteliği üzerinde duruldu. «Davranış değişikliği yaratmak» olarak tanımlanan eğitimin tarafsız olmadığı, siyasi iktidarı elinde tutan sınıfların eğitimi kendi siyasi ve sınıfsal çıkarlarının devamını sağlamak amacıyle kullandıkları belirtildi.

Öğrencilerin başarısızlık nedenleri üzerine:

1 — **Bakanlıktan kaynaklanan**
2 — **Okullardan kaynaklanan**
3 — **Öğrencinin sosyal çevresinden kaynaklanan**

nedenler üzerinde sırasıyle Bedrettin Akgül, Samet Turbil, İrfan Sunman birer bildiri sundular.

Toplantıda konuşan öğretmenler de konu üzerinde görüşlerini belirttiler.

"Tevfik Fikret"

A. Özkırımlı. Cem, Eğitim Dizisi 134 s. 20

Cem yayınları, eğitim sorunlarına yönelik yapıtlarına Attila Özkırımlı'nın hazırladığı Tevkif Fikret incelemesiyle bir yenisini ekledi. Daha önce, Homeros, Namık Kemal, Karacaoğlan, Pir Sultan Abdal, Orhan Kemal ve buna benzer yapıtlar da sunmuştu okurlarına.

Bu türden incelemelerin özellikle, edebiyat öğretimi gören lise, ortaokul ve yüksek okullar için önemleri oldukça büyüktür. Okullarımızda edebiyat öğretimi hala bir kısırlığın içindedir.

Oysa ki, edebiyat öğretimi her ne kadar bazı kurallara başvurularak yapılırsa da, aslolan başvurulan kuralların yaratıcılık niteliklerinin ağırlığına bağlıdır.

kitap ağacı

kürsü sizin

Bizler Almanya'nın küçük bir kentinde, Alman okullarının değişik sınıflarına devam eden Türkiyeli çocuklarız.

Sizlerden Türkiye'mizle ilgili haberler, okul dergileri ve ilerde olanaklarınız içerisinde çocuk kitapları bekliyoruz. Sizlerin de bizlerden arzu edeceklerinize varsa içten karşılamaya hazırız.

BERRİN UYSAL Schsvandorf Türk Kültür Sınıfı Haberleşme Kolu Başkanı GEHANDİNGERSCHULE, 8460 Schsandorf/ DEUTSCHLAND

Haberleşmek istiyoruz...

bir ekmek bir Politika (ikisinden de vazgeçilmez)

Fiyatı 250 kuruş

EKONOMİ Politika

SAVAŞSIZ SÖMÜRÜSÜZ BİR DÜNYA İÇİN

PERŞEMBE 30 MART 1978

ADRES: İstanbul: Yerebatan Caddesi Taşsavaklar Sok. No 5 Cağaloğlu
Ankara: İzmir Caddesi No 20/27 Kızılay

TELEFONLAR: İstanbul: 27 77 12 • 27 69 09
Ankara: 17 65 36 • 18 36 88

Yıl 5 Sayı 1725

Tutuklananlarında derhal serbest bırakılması istendi

Apaydın: "Eylem Anayasaldır,, dedi

HABER MERKEZİ

İstanbul Barosu Başkanı Orhan Apaydın, 20 Mart'ta gerçekleştirilen «Faşizme İhtar» eyleminin kaynağını Anayasa'dan aldığını belirtmiş, Ecevit ve Bakırköy Cumhuriyet Savcılığının açıklamalarının yasal sınırları aştığını belirtirken, İzmir'de 44 demokratik yığın örgütü yaptığı ortak açıklamada direnişe katıldığı gerekçesiyle tutuklananların derhal serbest bırakılmasını istemişlerdir.

AYRINTILI HABERİ 4. SAYFADA

Ecevit Carter'in özel temsilcisi ile görüştü

★ DIŞİŞLERİ BAKANI BAŞYARDIMCISI WARREN M. CHRİSTOPHER, BAŞBAKAN ECEVİT'İ «YUMUŞATMAYA» ÇALIŞTIĞI BİLDİRİLİYOR

★ CHRİSTOPHER, TÜRKİYE'DE YAPACAĞI GÖRÜŞMELERİN «ÇOK ÖNEMLİ» OLDUĞUNU SÖYLEDİ

ANKARA, (İSTA)

Amerika Birleşik Devletleri yönetimi kendisine «sert» çıkan Başbakan **Bülent Ecevit**'i yumuşatmak için çaba göstermeye başlamıştır. **Dışişleri Bakanı Başyardımcısı Warren M. Christopher** başkanlığında Dışişleri Bakanlığının üst memurlarından kurulu bir heyetle birlikte Türkiye'ye gelerek, Türkiye Dışişleri Bakanlığı ile görüşmelere başlamıştır. ABD Dışişleri Başkan Yardımcısı, Türkiye Dışişleri Heyetiyle görüşmeleri sürdürürken bir ara Başbakan **Bülent Ecevit**'le başbaşa görüşmüş, daha sonra Başbakanla birlikte **«teknik heyetlerin»** görüşmesine katılmıştır. **Christopher** Türkiye ile yürütülen görüşmelerin **«çok önemli»** olduğunu belirtmiştir.

Christopher başkanlığındaki ABD heyeti ile Dışişleri Bakanı Gündüz Ökçün başkanlığındaki Türkiye heyeti **«teknik düzeyde»** olduğu açıklanan görüşmelere

(Devamı Sa. 7. Sü. 1'de)

MHP ve Ülkü Ocaklarının kapatılması için imza toplanıyor

★ 13 DEMOKRATİK ÖRGÜT TARAFINDAN BAŞLATILAN KAMPANYADA FAŞİZME GEÇİT VERMEMENİN ÖRGÜTLÜ SAVAŞIMLA MÜMKÜN OLACAĞI BELİRTİLDİ.

★ TYS, «ELİ KANLI FAŞİST CİNAYET ŞEBEKELERİ TARİHİN MEZARLIĞINA GÖMÜLECEKTİR» DEDİ.

HABER MERKEZİ

Aralarında İGD, TÜTED, İLD, KÖGEF'in de bulunduğu 13 demokratik örgüt evlat acısına son verilmesi, eğitim ve öğretim özgürlüğünün sağlanması, MHP ve Ülkü Ocaklarının kapatılması için imza kampanyası başlatmışlardır. Öte yandan Türkiye Yazarlar Sendikası dün bir bildiri yayınlayarak **«Eli kanlı faşist cinayet şebekeleri tarihin mezarlığına gömülecektir»** demiştir.

İMZA KAMPANYASI

İstanbul'daki 13 demokratik kuruluş evlat acısına son verilmesi, faşist katliamların son bulması, gençliğe can güvenliği ve öğrenim özgürlüğü sağlanması, MHP, Ülkü Ocakları ve tüm faşist odakların kapatılması için imza kampanyası başlatmışlardır. Afiş, bildiri, form ve kapalı salon toplantıları şeklinde sürdürülecek kampanya ile il

(Devamı Sa. 7. Sü. 1'de)

Kızıldere olaylarını protesto eden Devrimci öğrenciler, yaptıkları gösterilerde Amerika bayrağı ile birkaç otomobil lastiğini de yaktılar. (Fotoğraf: Ender ERKEK)

Tehlikeli yalpalama

«Faşizme ihtar» eylemi nedeniyle başlatılan soruşturma ve tutuklamalar devam ediyor. DİSK Yürütme Kurulu üyelerinin ifadelerini alan savcı, yurtsever meslektaşı Doğan Öz'ün kanı daha kurumadan, DİSK yöneticileri hakkında 5 yıllık hapis cezası isteyeceğini söyledi. DİSK'in Ege Bölgesindeki gelişmesi, birliği ve güçlenmesinin altında imzası olan Bölge Temsilcisi Cemal Kırat se hakkında hapis ve para cezası istemiyle tutuklatıldı.

Hükümet, Başbakan Ecevit, «biz kimin ne okuduğuna değil, ne yaptığına bakarız» diyor. İstanbul'da, Adana'da, Kars'ta, gazetelerini satan gençler gözaltına alınıyor, «Politika» okuyan bir işçi karakollarda süründürülüyor.

İşçi sınıfı, komünistler, sosyalistler, halktan yana bir gelişmenin, barışın ve özgürlüğün ardıcıl savunucuları, haklı bir nedene da yalı toplumsal eylemlerin, «yasal mı - değil mi» diye ele alınamayacağını savunuyorlar. Baş düşmanı iyi görmek, halkımıza, onun bugününe ve geleceğine tuzak kuran emperyalizme, onun desteklediği faşizm ve geri cilik güçlerine karşı tüm ulusal demokratik güçlerin, örgütlü, kararlı, aktif savaşımının gerekliliğini unutmamak zorunludur.

Toplumda, sınıflar arasında, var olan çelişkiler yumuşamıyor. Hele güdük ön lemlerle sömürü düzeninin temellerini sağlamlaştırma çabaları, işçilerin, yoksul köylülerin, dar gelirli emekçilerin, ülkemizin ve insanlarımızın yararına değildir. Faşizm «kan» istiyor. Bugün, Türkiye'de, faşist hareket. iktidarı «zor»la ele geçirme yolundan yürüyor.

Böylesi bir durumda, demokrasiden yana kuruluşların arasına kama sokacak tavırlara girmek; demokrasi ve işçi hareketiyle hiçbir bağı bulunmayan maocu, maceracı bozguncu unsurları sol diye aynı kefeye koymak; değişmesi gereken bir sürü yasaya sarılarak faşist tehlikeye karşı savaşımı köreltmeye çalışmak; sağa da sola da vuruyorum mantığıyla hareket etmek tehlikeli bir şaşkınlıktır ve yalpalamadır.

Demokrasinin korunup güçlendirilmesi ortak nokta sında birleşen güçlerin BİRLİĞİ gerek. Bu birliğe, Doğan Öz'ün katilinin bulunmasıyla, «faşizme ihtar» eylemi nedeniyle girişilen soruşturma ve tutuklamaların sona erdirilmesiyle, faşist yuvaların kapatılması ve MHP milletvekillerinin dokunulmazlıklarının kaldırılmasıyla, bu yolda kararlı adımlarla varılabilir.

Politika

AP İl Başkanı Yorgancıoğlu: "MHP ile işbirliğine devam edeceğiz,,

İZMİR, (THA)

Adalet Partisi İzmir İl Başkanı Hayrettin Yorgancıoğlu, partisinin MHP ile iş birliği yapmaya devam edeceğini belirtmiş, «Genel İdare Kurulumuzun da kararı olduğu gibi, Erbakan'lı bir MSP ile asla iş birliği yapmayacağız» demiştir.

AP İzmir İl Başkanı Hayrettin Yorgancıoğlu, dün bir basın toplantısı düzenleyerek, il örgütünce geçtiğimiz hafta düzenlenen «parti çalışmalarında yenilikler» seminerinin, parti açısından çok yararlı olduğunu, bu tür seminerlere devam edileceğini açıklamıştır.

AP'nin tüzük ve programlarında geniş olarak bildirilen ilkeleri çağın gelişen koşullarına göre kavram ve ifade birliğinin sağlanarak AP'nin gelecek seçimde tek başına iktidar yapmayı amaçladıklarını öne süren, İl Başkanı Yorgancıoğlu, partide kan değişimi konusuna da değinerek özetle şunları söylemiştir:

«Yeni kan, Avrupa'dan ithal edilecek birşey değil, AP'de kan var, ancak bunu dinamik hale getirmek gerekiyor. Tüzük ve programımızda partinin ilkeleri belirlenmiştir. Biz ilkeleri tartışmıyoruz. Biz bu kavramları, tabana nasıl yayarız? Milliyetçiyiz diyoruz. Milliyetçiliği duygusal yolla kabul ettiremeyiz. Bunu, akılla, bilimsel yolla kabul ettirebiliriz.»

ERTAN'A MARKSİST DİYEN ZAVALLILAR

Seçimlerde CHP'nin, sol demokratik kanadın tüm oylarını almasına karşılık, AP'nin, sadece kendi oyunu aldığını, sağın oylarının diğer partilerce paylaşıldığını anlatan Yorgancıoğlu, «Biz önümüzdeki seçimlerde, sağda dışarda kalan yüzde 46 oyuda alma çabası içindeyiz. Bunun için hiçbir kimsenin tesiri ve baskısı olmadan, bilimsel açıdan AP'yi tek başına iktidara getirecek yolların araştırmasını yapıyoruz» demiştir.

(Devamı Sa. 7. Sü. 6'da)

CHP'de üyelik yeni bir sisteme bağlanıyor

★ ECEVİT, ÜYELERİN NEREDE KAYITLI OLDUKLARININ KESİNLİKLE BELLİ OLACAĞINI BELİRTTİ.

ANKARA, (İSTA)

CHP Genel Başkanı ve Başbakan **Bülent Ecevit**, dün partisinin Genel Yönetim Kurulu devam ederken yaptığı konuşmada 30 Kasım 1976 yılına dek üyelikleri kesinleşen parti üyelerinin kayıtlarını yenileme leri için bir çağrı yapmıştır. Üyelik kaydını yenilemek için başvuru tarihinin 15 Nisan da son bulacağını bildiren Ecevit, yeni bir yazım sisteminin oluşturulduğunu kaydetmiş, **«kimlerin üye olduğu, kimlerin nerede üye olduğu ne zamandan beri üye olduğu, parti içi seçimlerde seçmen olarak veya seçilmek üzere, hatta üye olup olmadıkları ve kimlerin delege olduğu, kimlerin ön seçimlere katılabileceği ce açık biçimde ortaya çıkacaktır. Bu konularla ilgili olarak her hangi bir tartışma belirdiğinde bu tartışmalar kim senin zihninde ve küçük 'r te reddüte yer bırakmayacak şekil de sonuçlandırılabilecektir»** demiştir.

Bilgisayara bağlı merkezi bir yazım sisteminin kurulacağını bildiren Ecevit üyelerle ilgili bütün bilgilerin bu yazım

(Devamı Sa. 7. Sü. 4'de)

Deniz Hukuku Konferansında Ege'deki Maden Yatakları konusu da görüşülecek

ANKARA (İSTA)

Türkiye'nin önceki gün Cenevre Kentinde başlayan Birleşmiş Milletler Deniz Hukuku Konferansı 7'nci Dönem Toplantısında Ege Denizi'ndeki maden yataklarının işletilmesi konusunda öneri götürdüğü bildirilmiştir.

Yetkililer 19 Mayıs'a kadar devam edecek konferansta bir sonuca varılmasının beklenmediğini, ancak bir taslak hazırlanmasının mümkün olduğunu belirtmişlerdir. Bu arada Moskova Bü

(Devamı Sa. 7. Sü. 3'de)

Korutürk "Siyasi Partiler Yasası"nın iptali için Anayasa Mahkemesine başvurdu

ANKARA, (ANKA)

Cumhurbaşkanı **Fahri Korutürk**, kamuoyunda **«Erbakan'ı Kurtarma Yasası»** olarak bilinen siyasi partiler yasasının 111. maddesinde değişiklik yapan yasasının iptali için Anayasa Mahkemesine başvurmuştur.

Cumhurbaşkanı **Korutürk**, iptal gerekçesinde yasanın Anayasanın 12, 57, 59 ve 132. maddelerine aykırı olduğunu belirtmiştir. Korutürk, ayrıca yasanın parlamentoda benimsenen şekliyle parlamento üyesi olan ve olmayan siyasi parti üyeleri arasında ayrıcalık yarattığını da savunmuştur.

648 sayılı siyasi partiler yasasının 111. maddesinde değişiklik yapılmasını öngören yasa, Millet Meclisinde kabul edilmiş, ancak **Korutürk** tarafından veto edilmişti. **Korutürk**, yasanın meclislerde ikinci kez aynı şekliyle benimsenmesi üzerine iptal için Anayasa Mahkemesine başvurmuştur.

Büyük işverenlere göre Türkiye'de ki Sosyal Güvenlik Batıda yok

★ **Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu Genel Kurulu 8 Nisan'da toplanıyor.**

★ **Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu'nun Genel Kurul raporunda sınıf uzlaşmacılığı ile sınıf ve yığın sendikacılığı ayrımı gözetilmeksizin, tüm sendikaların siyasi partilerle pazarlık yaptığı da iddia ediliyor...**

★ **TİSK'e göre, devlet, hükümet ve yasal kuruluşlar, beklenen dinamik davranışı gösteremedi...**

HABER MERKEZİ

Kısa adı TİSK olan Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu'nun 12'nci Genel Kurulu'nun 8 Nisan'da toplanacağı bildirilmiştir. Genel Kurul raporunda, Türkiye'deki sosyal güvenlik ölçülerinin batı ülkelerindeki sosyal güvenlik normlarını dahi aştığı öne sürülmüş, sınıf uzlaşmacılığı ile sınıf ve yığın sendikacılığı arasında bir ayrım gözetmeksizin, tüm sendikaların siyasi partileri desteklemek için pazarlıkta bulunduğu iddia edilmiştir. Emperyalist bir ekonomik kuruluş olan OECD içinde, Türkiye'nin, en yüksek kalkınma hızını sağladığı da iddia edilen TİSK Çalışma Raporunda, anarşik olayların sorumlusu olarak «bir avuç azınlığın tutarsız ve kanunsuz e-

(Devamı Say. 7, Sü. 3'de)

ÇÜK

NE VAR BUNDA?

Politika'nın dünkü manşeti:

«ABD, Niyet mektubunun imzalanmasından memnun.»

Eee, ne var bunda?

Bizim ev sahibi de kirayı artırdığı zaman, Manav Hüsamettin Efendi de 10 liralık domatesi 30 liraya sattığı zaman memnun!..

A.E.

Sanayi mallarının fiyatlarının saptanmasında yeni koşullar getirildi

HABER MERKEZİ

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı sanayi mallarının maliyet ve toptan satış fiyatlarının düzenlenmesinde bazı yenilikler getirmiştir.

Resmi Gazete'nin dünkü mükerrer sayısında yayınlanan tebliğe göre, maliyet, fabrika ve toptan satış fiyatlarının kontrolunda, lüzum görüldüğünde yeniden düzenlenmesinde ve imalâtçıların isteği üzerine düzenlenmesinde yapılacak işler

(Devamı Sa. 7. Sü. 2'de)

Bulgaristan vizeyi kaldırıyor

ANKARA, (ANKA)

Bulgaristan hükümetinin, bu ülkeye Türkiye'den giriş - çıkış yapacaklar için vize uygulamasını kaldıracağı belirtilmektedir. Öğrenildiğine göre, Bulga-

(Devamı Sa. 7. Sü. 4'de)

Çeşitli illerde 50'ye yakın ülkücü faşist gözaltına alındı

★ DÜNKÜ SALDIRILARDA 2'Sİ AĞIR, 15 KİŞİ YARALANDI, ÇOK SAYIDA EV, İŞYERİ VE OTO TAHRİP EDİLDİ

★ İSTANBUL'DA, KIZILDERE KATLİAMINI PROTESTO İÇİN GÖSTERİ YAPILDI, ABD BAYRAĞI YAKILDI

HABER MERKEZİ

Yurdun çeşitli il ve ilçelerinde dün faşistler tarafından düzenlenen silahlı, bombalı saldırılarda 2'si ağır olmak üzere 15 kişi yaralanmış, çok sayıda ev, iş yeri ve otomobil bomba ile tahrip edilmiştir. Faşist saldırılarla ilgili olarak 50'yi aşkın komandonun gözaltına alındıkları öğrenilmiştir.

Öte yandan Kızıldere'de 10 devrimcinin öldürülmesi ile ilgili olarak bir grup devrimci tarafından düzenlenen gösteride ABD emperyalizmi ve faşist cinayetler protesto edilmiştir.

İSTANBUL'DA

30 Mart 1972 Kızıldere olaylarında güvenlik kuvvetleri tarafından öldürülen Mahir Çayan ve 9 arkadaşı, dün devrimci öğrenciler tarafından Beyoğlu İstiklal Caddesi'nde düzenlenen gösteride anılmışlardır.

Saat 11.00 sıralarında Galatasaray Lisesi önünde toplanan çok sayıda devrimci, çeşitli sloganlar atarak «Kızıldere katliamını» protesto ederek yürüyüşe geçmişlerdir. Yürüyüş sırasında 12 Mart faşizmi ve faşist cinayetleri kınayan devrimci öğrenciler Ağa Camii önünde bir Amerikan Bayrağı yakmışlardır. Öldürülen devrimciler için yapılan saygı duruşu ve devrim andından sonra göstericiler olaysız bir şekilde dağılmışlardır.

Öte yandan Hasköy Fatih Sultan Caddesinde gece saat 03.00 sıralarında duvarlara

(Devamı Sa. 7. Sü. 5'de)

Aldo Moro'nun kaçırılmasına Mafia el koydu!

★ KIZIL TUGAYLAR ALDO MORO'YU BIRAKMAZLARSA, MAFİA ÜYELERİ TUTUKLU KIZIL TUGAY ÜYELERİNİ ÖLDÜRECEK

(DIŞ HABERLER SERVİSİ)

Aldo Moro'nun kaçırılması olayına Mafia'nın el koyduğu ve Kızıl Tugay'lar Moro'yu hemen serbest bırakmazlarsa, Mafia'nın tutukevlerindeki Kızıl Tugay üyelerini öldürteceği bildirilmiştir.

Aldo Moro'nun «Kızıl Tugaylar» adlı terörist örgüt tarafından kaçırılmasının, İtalya'daki bir çok yeraltı örgütünü «rahatsız ettiği» ileri sürülmektedir. Atina radyosunun verdiği habere göre, Moro'nun bulunması için yapılan on binlerce güvenlik görevlisinin katıldığı arama - taramalar, bir çok gangster çetesinin de işlerini bozmuş ve telaşa düşürmüştür. Bu arada, büyük bir uluslararası şebeke olan Mafia'da Moro'nun bulunması için yapılan

(Devamı Sa. 7. Sü. 2'de)

Tutuklular için yeni uygulamalar getiriliyor

ANKARA (İSTA)

Adalet Bakanı Mehmet Can, şimdiye kadarki uygulamanın hükümlü ve tutuklular kadar yakınlarının da toplumda damgalanmalarına yol açtığını belirterek, hükümlü ve tutuklu mektuplarının üzerine mektubun cezaevinden gönderildiğini gösteren bir işaret ya da damga konulmamasını istemiştir.

Can, bundan böyle, haberleşmelerde cezaevindeki hükümlü ve tutukluların adı, soyadı, kalmakta olduğu koğuş numarası ile kurumun bulunduğu cadde, sokak ve

(Devamı Say. 7, Sü. 2'de)

TÜSTAV

yazdıkça | adil özkol

Ecevit'in dış politika açıklamaları

Başbakan'ın geçtiğimiz hafta Montrö Buluşması hakkında Millet Meclisi'nde ve Cumhuriyet Senatosu'nda yaptığı konuşmalar dış politika ve ulusal savunma kavramı konularına yeni boyutlar getirdi. Aslında Sayın Ecevit'in yaptığı, Dünya dengesinin ve Türkiye'nin ulusal çıkarları gereksiniminin gözler önüne apaçık serdiği bazı olguları belirli ölçülerde dile getirmek olmuştur.

Buna rağmen, söylenenlerin su götürmez haklılığı dolayısıyla açıkça değilse de, Parlamento kürsüsünde olsun, gazete sütunlarında olsun mırın kırın etmeler yoluyla çeşitli itirazlara ve eleştirilere rastlanmaktadır. «Ecevit'in dedikleri iyi güzel ama, bu yol bizi tarafsızlığa götürebilir. Bakalım jeopolitik durumumuz buna olanak verir mi» den «Efendim Amerika bize karşı çıkıyor ama NATO bizden yana tavır alıyor» şeklindeki «ince» değerlendirmelere kadar...

Bunlar dış politika yaklaşımlarından evvel görülen, soğuk savaş dönemlerinin temel anlayışını sürdüren, kişilikli bağımsız bir dış politikayı engelleyen, Türkiye'yi Amerika'nın dümen suyunda ve NATO'nun ileri karakolu gibi, ön planda bu kuruluşun çıkarlarını savunmaya mahkûm sayan tavırlardır. Sınıfsal özden kaynaklandıkları, emperyalist sistemin sömürdüğü az gelişmiş bağımlı bir ekonominin savunuculuğunu dış politikaya yansıttıkları ne derecede kesinse, modalarının geçmekte bulunduğu da o derece bellidir.

Ne demiştir Başbakan? «Amerika bize karşı tavır almıştır. Kendi öz çıkarlarımızı önde tutan bir ulusal savunma kavramı oluşturmalıyız. Bunu sağlamak için dünyaya sorunlar yaratmayacak çareleri arayacağız. Bizde daha Amerika kıtası bulunmadan varolan bir devletin devamıyız. Türkiye NATO'nun gereksinimlerinden önce kendi ulusal gereksinimlerini düşünmek durumundadır.

Bütün bunların dış politikada temele inen bir değişikliği yansıtmadığı ve esas itibariyle NATO içinde kalmaya devam edip bu çerçevedeki ilişkilerde yeni düzenlemelere gidilmesi olasılığını içerdiği açıktır.

Bu kadarlık bir değişiklik olasılığını bile içlerine sindiremeyip türlü bahanelerle Ecevit'in açıklamalarına karşı çıkan tutucu görüşlerin Türkiye'nin çıkarlarından kaynaklandıklarını kamuoyuna benimsetmeleri olanaksızdır.

Gerek dış politika ve ulusal güvenlik konularında gerekse buna doğrudan bağlı olarak ekonomik alanda Türkiye'nin kendi çıkarlarıyla dünya barışını dengeleyen israf tüketimcisi montajcılıktan sağlam bir sanayileşmeye yönelen, öz gücünü ve saygınlığını böylece geliştiren, karşılıklı saygı ilkesinin geçerliliğinde bağımsızca oluşturduğu ilişkilere doğru yönelmesi zamanı çoktan gelmiştir.

Ulusal çıkarlarımızın gereği, ülkemizi, jeopolitik durum değerlendirmeleriyle tutuculuk çemberinin, kullanılan ve sömürülen bir karakolu düzeyinde elleri kolları bağlı tutmak değil, yukarıda söylenen olumlu işleve kavuşturmaktır.

O zaman ülkemiz topraklarının yeryüzünün kritik noktalarının çevrelediği bir alanda yer alışının gösterilmek istenenin aksine Türkiye'mize büyük etkinlikler ve olanaklar sağlayacağı da ortaya çıkacaktır.

Bugün esir, yarın herşey

Ali BEKİROĞLU
İŞÇİ TEMSİLCİSİ

TÜRKİYE İŞÇİ SINIFI BİR GERÇEĞİ DAHA VURGULAMAKTADIR: «ULUSAL VE EKONOMİK BAĞIMSIZLIK, CAN GÜVENLİĞİNİ SAĞLAMA, İŞÇİ SINIFININ DÜŞÜNCE VE SİYASAL ÖRGÜTLENMESİNE KONAN YASAĞI KALDIRMA, FAŞİZME VE EMPERYALİZME KARŞI BİRLEŞİK, ULUSAL DEMOKRATİK CEPHE BİRİBİRİNDEN ASLA AYRILAMAYACAK BİR BÜTÜNDÜR»

TÜRKİYE İŞÇİ SINIFI VE TÜM ULUSAL DEMOKRATİK GÜÇLER MHP'NİN VE ÜLKÜ OCAKLARININ KAPATILARAK, FAŞİST KATİL VE ELEBAŞILARININ, TÜRKEŞ VE YANDAŞLARININ BAĞIMSIZ MAHKEMELER ÖNÜNDE HESAP VERMESİNİ DAYATMAKTADIRLAR. BU DAYATIM AYNI ZAMANDA TÜM HALKIN DAYATMASIDIR VE DEMOKRATİK BİR DAYATMADIR.

20 Mart 1978 Türkiye İşçi Sınıfının «Biziz hayatı yaratan» gerçeğini yığınsal bir şekilde yaşama geçirdiği gün olarak tarihsel süreç içinde unutulmayacaktır. 20 Mart 1978 günü Türkiye radyolarından, ajanslarından iletilen «yaşam durmuştur» haberi, yaşamı yaratanın işçi sınıfı olduğunu bir kez daha vurgulamıştır. Zincirlerinden başka kaybedecek şeyleri olmayanlar faşizme karşı temel güç olarak, faşizme geçit vermemek üzere Anayasa'nın başlangıç ilkelerinde belirtilen Anayasal direnme haklarını, tüm Ulusal Demokratik Güçler'le birlikte kullanılmışlardır. Kullanılmış bulunulan ve en geniş yığınsal biçimde kullanılacak olan bu hakkı Anayasa dışı ilân etmek, IMF'ye boyun eğmek, işgalci, aşağılayıcı NATO'ya karşı çıkamamak, Ülkü Ocaklarını ve MHP'yi kapatmamak, faşist yuvaları ve çeteleri dağıtmamak, emperyalizmin faşist ajanlarını, faşist cinayet şebekelerinin elebaşılarının, Türkeş ve yandaşlarını yasalar önüne çıkartmaktan kaçınmak, faşist kaatillerle, «Yolumuz İşçi Sınıfının Yoludur» diyenleri aynı potaya koyarak sözüm ona tarafsız olduğunu söylemek, İlerici Yurtsever Gençleri bombalayıp, kurşunlayıp öldürenlerin faşistler olduğunu açıkça söylememek, İşçi Sınıfına, emekçi yığınlara ve tüm alınteri ile geçinenlere karşı ve emperyalizmden yana taraf olmak demektir. Çünkü toplum yasasında «tarafsızlık» diye bir şey yoktur. Türkiye'de 12 Mart faşist koşullarında egemen sınıflar, emperyalizm ve faşizm de bu ağızı kullanmışlardı. Türkiye sosyal demokrasisi böyle bir yanlışa düşmemelidir.

KANITLAMANIN ZAMANI

Halktan yana, halk iktidarını kuracağını söylemiş bir siyasal parti, bu düşüncesini kendisini destekleniş bulunan İşçi Sınıfı ve Emekçi yığınlara artık açıkça kanıtlamak zorundadır. Şüphesiz bu kanıtın ön koşulu, sınıflı toplumlarda tüm faşist terör ortamının gelişmesini sağlayan ABD emperyalizmine ve uluslararası tekellerin işgalci, silahlı zorbası NATO ve CENTO ya karşı tavır almaktır. Türkiye İşçi Sınıfı 20 Mart 1978 gününden sonra artık bu temel nedenin dışında bağlaşık olarak kazanılamaz.

Türkiye İşçi Sınıfı hareketi bir gerçeği daha vurgulamaktadır: «Ulusal ve ekonomik bağımsızlık, can güvenliğini sağlama, İşçi Sınıfı'nın düşünce ve siyasal örgüt lenmesine konan yasağı kaldırma, faşizme ve emperyalizme karşı birleşik, Ulusal Demokratik Cephe birbirinden asla ayrılamayacak bir bütündür».

Bu bütünün dışındaki her türlü «sözüm ona» çözüm ve öneri İşçi Sınıfına karşı, demokrasiye karşı, geniş halk yığınlarına karşı ve emperyalizmden yana taraf olmak demektir.

20 MART'IN ÖNEMİ

Bugün, DİSK'in ve tüm demokratik örgütlerin 16 Mart İstanbul Üniversitesi faşist katliamına karşı Anayasal direnme hakkını kullanmalarını, emperyalizme ve faşizme karşı ulusal ve sosyal kurtuluştan yana, insanlıktan yana, insanın insanı sömürmediği bir düzenden yana olan tüm namuslu insanların yığınsal, yasal direnişlerini Anayasa dışı ilân etmek, tarih önünde mahkûm olmak demektir.

20 Mart 1978, İşçi Sınıfının bilinçli ve görkemli, en yüce ve en yaratan olduğunun, dünya tarihinde Türkiye sayfasına geçmesinin tarihidir. Bugün Esir Yarın Herşey diyen Türkiye İşçi Sınıfı, emperyalizmin ve faşizmin baskısı, terörü, acımasızlığı altında ezilen, yaşanası bir dünya isteyen Türkiye halkının tek umududur.

20 Mart 1978, Türkiye'de İşçi Sınıfı öncülüğünde tüm Ulusal Demokratik güçlerin eylem birliği ile faşizmin lanetlendiği büyük günlerden biridir.

20 Mart 1978, İleri Demokratik Bir Düzen'in çok uzakta olmadığının habercisidir.

20 Mart 1978 Anayasal direnişinin içeriğini kavrayan, Ulusal ve Ekonomik bağımsızlıktan yana, demokratik parlamenterler, CHP Hükümeti ni bu içeriği kapsayan bir perspektife ulaştırmalıdırlar. Bu bir tarihsel yurtseverlik görevidir. Bugün faşist çeteler ölüm saçarken, faşizme karşı anayasal direnme haklarını kullanan milyonlarca insanın haklı direnişine polis copu ve yasadışılık önyargısı ile karşılık vermek, demokrasi anlayışına taban tabana terstir. Emperyalizme ve faşizme karşı demokrasi savaşımında omuz omuza yürüyenlerin başında hayatı yaratanların olduğunu görerek bu tavırlar içine girilmez.

BUGÜN ESİR, YARIN HERŞEY.

Türkiye İşçi Sınıfı ve tüm Ulusal Demokratik Güçler MHP'nin ve Ülkü Ocaklarının kapatılarak, faşist katil ve elebaşılarının, Türkeş ve yandaşlarının bağımsız mahkemeler önünde hesap vermesini dayatmaktadırlar. Bu dayatma aynı zamanda tüm halkın dayatmasıdır ve demokratik bir dayatmadır. Bu dayatma yaşamak, öldürülmemek, faşist kurşunlara hedef olamamak, evlât acısına son vermek, düşündüğünü korkusuzca dilediğin gibi söyleyebilmek içindir. Bu dayatma sermayenin kanlı zalim diktatoryasına geçit vermemek içindir.

Türkiye İşçi Sınıfı böylesine haklı bir direnişin öncülüğünü yaparken bunun yasal sonuçlarına katlanacaktır elbette. Çünkü hiçbir yasa haksızlıktan, faşist terörden, cinayetten, vurgundan yana olamaz, böyle bir yasa varsa da Türkiye İşçi Sınıfı bu yasaya karşıdır. Yasa dışı sözümona yasaların sonuçları da yasal olamaz.

BİZİZ HAYATI YARATAN — BUGÜN ESİR, YARIN HERŞEY...

YORUM | oya baydar

Eski Genel Kurmay Başkanlarını...

Siz hiç emekli olduktan sonra işçiden yana bir kuruluşa, bir emekçi kuruluşuna giren, oralarda çalışan; bir devrimci veya demokratik kuruluşa üye olan, bir işçi partisinin yetkili kuruluna seçilen bir eski Genel Kurmay Başkanı, eski Sıkıyönetim Komutanı, eski General gördünüz mü?

Soruyu başka türlü soralım isterseniz. Eski Genel Kurmay Başkanları, eski Sıkıyönetim Komutanları, eski yüksek rütbeli Generaller emekli olduktan sonra ne iş tutarlar?

Hiç önyargılı olmayalım. Diyelim ki işçi sınıfının bilimiyle, sınıf kavramıyla, sınıflaşma olgusuyla hiç tanışıklığımız yok. Sadece Türkiye'de son yıllarda olup bitenleri şöyle bir gözlemek bile, eski yüksek rütbeli subayların, hele hele Genel Kurmay Başkanlarının, Ordu Komutanlarının, ve de Sıkıyönetim Komutanlarının emekli olduktan sonra ne iş yapacakları, toplumun hangi kesimine «intisap» edecekleri konusunda ipuçları verir bize.

Bir zamanlar çok dehşetengiz bir Sıkıyönetim Komutanı vardı. Hatırlarsınız, Faik Türün. Faik Türün, Sıkıyönetim dönemi ve 12 Mart dönemi bitip de emekli olup sudan çıkmış balığa döndüğünde; yani otobüse herkesle birlikte itile kakıla binecek sıradan vatandaş haline geldiğinde; 12 Mart döneminde çıkarlarına hizmet ettiği, bu hizmeti hakkıyla yerine getirmek için nice gençleri copladığı, nicelerine kontr-gerillada işkence ettirdiği, nicelerine elektrik şoku uygulattığı, nicelerini sokakta kurşunlattığı için, kısaca hizmetleri için, «sermaye efendimiz» tarafından Umumi Mağazalar Yönetim Kurulu Başkanlığına getirildi.

Nedendir biz bilmeyiz ama, bu Umumî mağazalar nasıl bir şirket, nasıl bir işse, «MİT'in çöplüğü» olarak adlandırılırmış sermaye çevrelerinde. Yani eskimiş çorapların paspas yapıldığı gibi, eskimiş MİT'ciler de buraya yüksek maaşla atanırmış...

Bir başka Sıkıyönetim Komutanı vardı aynı dönemde. Onu, 12 Mart'ta İzmir'de tutuklananlar, 12 Mart faşizmini İzmir'de yaşayanlar iyi tanırlar. O da, Karamürsel Mağazaları İdare Meclisi üyesi olmuştu emekliye ayrılınca.

Daha kimbilir niceleri, nice sermaye kuruluşunda, şirkette, tekelci sermayenin arpalıklarında birer «mevki» edindiler. Belki resmi elbiselerinden soyundular, apoletlerini çıkardılar ama bir başka apolet taktılar omuzlarına. Tekelci sermayenin sivil apoletlerini.

Son olarak henüz emekliliğinin kırkı bile çıkmayan eski Genel Kurmay Başkanı Semih Sancar; hani kontr-gerilla açıklamalarının o Genel Kurmay Başkanı iken yapılmasından çekinildiği söylenen, kalıplı kıyafetli ve de şöyle bir az AP'ye yatkın Sancar; Ecevit'ten bile pek hoşlaşmayan, Ecevit'i haksızlık yaparak -haksızlık komünizme mi Ecevite mi ayrı sorun- birazcık «komünistçe» bulan Sancar, önceki gün yapılan seçimler sonucunda, Akbank Yönetim Kurulu üyeliğine getirilmiş. Yüklüce olmalı maaşı. Eh, bu zamanda öyle binle, beş binle geçinilmiyor; herhalde eski Genel Kurmay Başkanı'nın şanına yakışan birkaç onbin lirayla görüyordur sermaye Sancar'ı.

Zenginin malı züğürdün çenesini yorar. Dememiz o değil. Dememiz şu ki, bunların hepsi ordudayken, en yetkili makamları işgal ederken «tarafsızlığı» kimselere bırakmazlardı. Gencecik insanları astırırken, tarafsızdılar; sokaklarda adam kurşunlatırken tarafsızdılar; aramalar yaptırırken ve kitap namına ne bulurlarsa toplattırıp yaktırırken tarafsızdılar; «sayın muhbir vatandaşlardan kimden kuşkulanıyorlarsa ihbar etmelerini isterken ve muhbirlerin ödüllendirileceklerini bildirirken tarafsızdılar; emriyle insanlara işkence edilirken tarafsızdılar.

«Taraf» olmaları için daha doğrusu «sermayeden yana taraf» olduklarının açığa çıkması için emekli olmaları mı gerekiyordu. Demek öyleymiş ki, bütün bu «tarafsızlar,» son örneği eski Genel Kurmay Başkanı'nda görüldüğü gibi emekliye ayrılır ayrılmaz hemen bir sermaye grubuna kapılandılar. Eh artık, Akbank Yönetim Kurulu üyesinin tarafsız olmasını da beklemeyemezsiniz ya! Akbank Yönetim Kurulu'nda tarafsız olmaya kalkışırsa, bulunduğu kurumun çıkarlarına, yani özünde emperyalizmin ortağı tekelci sermaye çıkarlarına aykırı işler yapmaya kalkışırsa, sermaye insanı hizaya getiriverir hemen. Çünkü sermaye yutmaz o «tarafsızlık» numaralarını.

Sayın Sancar'a, tekelci sermayenin, mali oligarşinin, yani öz Türkçesi, bir avuç sömürücü azınlık parababasının kapısında, yeni görevinde başarılar dileriz. Aslında çok birşey değişmeyecek onun için, eski işini şimdi sivil giysilerle yapacak. Türkiye halkı için de değişen birşey yok aslında. Sınıfsal gerçekleri ve kimlerin hangi sınıfın yanında olduğunu, kimlerin hangi sınıfların çıkarlarını savunduğunu daha bir iyi anlamaya başlamasından başka.

köy ve kooperatif

Köylünün sorunlarının demokratik halk kooperatifçiliği ile çözümlenebileceği ileri sürüldü

Köy-Koop Genel Başkan Yardımcısı Aslan Eyce kırsal alandaki toprak dağılımı dengesizliği ve kredi sorunlarının ancak demokratik halk kooperatifçiliği ile çözümlenebileceğini söylemiştir.

Aslan Eyce Salihli Dombaylı Köyü Kalkınma Kooperatifi'nin Salça ve Konserve Fabrikası'nın açılışında yaptığı konuşmada demokratik halk kooperatifçiliğinin Türkiye'de nicel ve nitel bir gelişme gösterdiğini kaydetmiş «kırsal alandaki sömürü çemberi çok yakın bir zamanda demokratik halk kooperatifciliği ilkesinin yaygınlaşması ile kırılacaktır.» demiştir.

Öte yandan Edirne, Kırklareli, Tekirdağ ve Meriç birlikleriyle bu birliklere bağlı kooperatiflerin katılmasıyla yapılan toplantılarda devlet kooperatif ilişkileri ele alınarak kooperatiflerle ilgili bakanlığa sunulmak üzere bir rapor hazırlanmıştır.

Zirai Gelir Vergisi Yasasının bir an önce çıkarılması istendi

Ege Çiftçiler Derneği Başkanı Burhan Mener, Sosyal Sigortalar Kanunu kapsamına alınmayan, tarım işçilerinin bürokratik güçlüklerle karşılaşmamaları ve mali külfetlere maruz bırakılmamaları için hükümet yetkililerinin bir an önce harekete geçmelerini önermiştir.

Tarım Makinaları Fuarı İzmir'de açılıyor

5-15 Nisan tarihleri arasında Kültür Park Sahası içinde açılarak «Tarım Makinaları ve Aletleri Fuarı» ile ilgili hazırlıklar tamamlanmıştır.

Fuar Müdürü Cumhur Gürüz, Tarım Makinaları ve Aletleri Fuarı için şimdiye kadar 80 firmanın başvurduğunu söylemiş, «İstek o denli fazla ki yerleştirmede adeta güçlük çekiyoruz» demiştir.

Gürüz, tarımsal yönden ayrı bir özellik gösteren Ege Bölgesinde Tarım Aletleri ve Makinaları Fuarı'nın diğer kısa süreli ihtisas fuarlarından ayrı bir ilgi uyandırmadığını da ifade ederek, tarımsal alandaki tüm yeniliklerin sergileneceğini belirtmiştir.

Tarım Makinaları ve Aletleri Fuarı süresince, ayrıca Ege Üniversitesi Ziraat Fakültesi ile Fuar İdaresince ortaklaşa düzenlenen «Tarım Seminerleri» de gerçekleştirilecektir.

Sultanhisarlı üreticiler Toprak Su Kooperatifi kurdu

Sultanhisarlı üreticiler kendi aralarında örgütlenerek bir Toprak Su Kooperatifi kurmuşlardır. Kooperatifin Sultanhisarlı tüm üreticilerin belini büken su sorununu kısa zamanda çözümleyeceğini belirten ilgililer, ilk etapta Büyük Menderes ovasında bulunan suyun 70 metre derinlikten çıkartılarak kanallarla Sultanhisar'a getirileceğini açıklamışlardır.

Şu anda 14 kuyuda çalışmaların sürdürüldüğünü belirten kooperatif ilgilileri, Devlet Su İşleri Müdürlüğü ile de ortaklaşa çalışmalarda bulunulacağını söylemişlerdir.

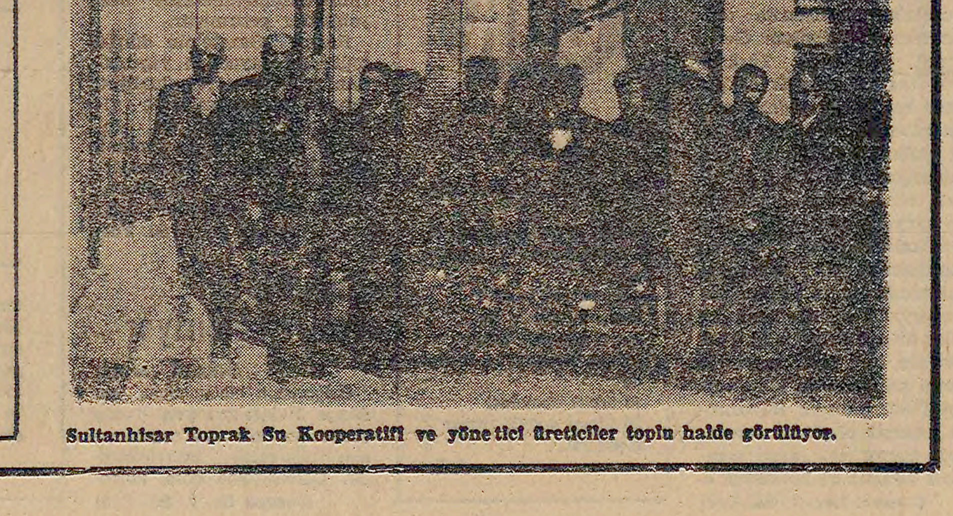

Sultanhisar Toprak Su Kooperatifi ve yönetici üreticiler toplu halde görülüyor.

İlaçsız çiftçi güç durumda

Adana'da toprak altı zararlılarına karşı kullanılan ilaçların piyasada bulunamayışı nedeni ile çiftçilerin güç sorunlarla karşı karşıya kaldığı açıklanmıştır.

Toprak altı zararlıları ile başarılı bir mücadele yapılabilmesi için tarımsal ilaçların bu ay içersinde kullanılmasının şart olduğunu belirten Çiftçi Birliği Başkanı İzzettin Özgiray bu konuda şunları söylemiştir:

«Pamuk ekimi yapılmadan önce toprak altı zararlıları ile mücadele etmek için bu ay içersinde mutlaka toprağın ilaçlanması şarttır. Ancak bu zararlılarla yapılacak mücadelede kullanılan ilaçların piyasada bulunmaması nedeni ile 5 kilo tılması gereken tohumluktan (çigit) 10 kilo atılmaktadır. Aradaki bu fark kendi ihtiyacı olan çigidi yiyecek kalan çigit ise pamuk olmak için yaşamını sürdürecektir.

İstanbul Telefon Başmüdürlüğünden
Sahadolabı Kilidi Ve Anahtarı İmal Ettirilecektir

Başmüdürlüğümüz ihtiyacı 1700 adet Saha dolabı kilidi ve 150 adet anahtarı imali işi kapalı zarf usulü ihale edilecektir.

Bu işe ait şartname Gayrettepe Yıldız Posta Caddesindeki Başmüdürlük Malzeme Müdürlüğünden temin edilebilir.

İstekli olanların kapalı teklif mektuplarını en geç 27 Nisan 1978 Perşembe günü saat 11'e kadar malzeme Müdürlüğüne tevdi etmeleri ilan olunur.

(Basın 13530 — 404)

MHP ve Ülkü

(Baştarafı 1. Sayfada) gili olarak ortak bir açıklama yapan 13 demokratik kuruluş başkanları, faşizme geçit vermemenin parlamento içi ve dışı demokrasi güçlerinin örgütlü savaşımıyla mümkün olacağını belirtmişlerdir.

Faşist cinayet ve terörlerin günden güne dehşet verici boyutlara ulaştığı, 16 Mart katliamı ve Doğan Öz'ün öldürülmesi olayları da bu saldırı ve cinayetlerin planlı bir şekilde uygulandığını gösterdiğini de hatırlatan 13 demokratik kuruluş başkanları, açık faşizm isteyen sermaye güçlerine karşı giderek güçlenen ve buna izin vermeyecek olan demokrasi güçlerine yöneltilen saldırıların kitleleri yılgınlığa düşürmek amacını taşıdığını söylemişlerdir.

TÜTED, İGD, İKD, TÜS-DER İstanbul Şubeleri ve Halkevleri İstanbul İl Koordinasyon Kurulu, Görsel Sanatçılar Derneği, Genel-Der, Bank-Der, Haber-Der, Çırak-Der, İLD, Doğu Karadeniz Kültür Derneği, KÖGEF Başkanları ortak açıklamalarında daha sonra özetle şu görüşlere yer vermişlerdir:

«İktidardaki sosyal-demokrasinin son günlerdeki kaygı verici tutumu, faşist yuvalar yerine «Faşizme ihtar eylemi»ni gerçekleştiren demokrasi güçlerinin üzerine gitmesi faşizm tezgâhlayıcılarının ekmeğine yağ sürmektir. Oysa gün birlik, dayanışma ve faşizme karşı savaşım günüdür. Faşizme geçit vermemek parlamento içi ve dışında tüm demokrasi güçlerinin yığın eylemleriyle, örgütlü savaşımıyla mümkündür. Bu savaşımın ilk hedefi MHP ve Ülkü Ocaklarının kapatılması, kontr-gerilla ve tüm faşist yuvaların dağıtılması, sorumlularından hesap sorulması olmalıdır. Tüm demokratları, ilericileri, devrimcileri, anaları, babaları bu kampanyaya katılmaya çağırıyoruz.»

TYS'NİN BİLDİRİSİ

TYS 2. Başkanı **Şükran Yurdakul** ile Genel Sekreter **Demirtaş Ceyhun** dün bir bildiri yayınlayarak **«Eli kanlı faşist cinayet şebekeleri tarihin mezarlığına gömülecektir»** demişlerdir. Yayınlanan bildiri özetle şöyledir:

«MC döneminde yaratılan ekonomik ve toplumsal yolsuzlukların bugün de etki alanı içindeyiz. Büyük küçük kentlerimizde, okullarımızda devlet kurumlarında cinayet şebekeleri kol geziyor. Faşizmin silahlı gücünü yöneten merkezlerin artık değişik terör yöntemleri uyguladığı bilinmektedir. Millet Meclisi Başkanı, Danıştay, Emniyet Genel Müdürlüğü silahlı bombalı saldırılara uğramıştır. Adalet görevlilerinin görev ahlâkının sonuçlarından korkanlar Ankara Cumhuriyet Savcı Yardımcısı Doğan Öz'ü hunharca öldürmüşlerdir.

Ülkemiz bugün de zor günler içindedir. Bu acılar döneminden çıkma yolunda kişi olarak görev ve sorumluluklarımız vardır. Anti-faşist özgürlükçü devrimci örgütler olarak görev ve sorumluluklarımız vardır, siyasal iktidar olarak görev ve sorumluluklarımız vardır. Biz, anti-faşist özgürlükçü devrimci yazarlar faşizme karşı ulusal direnç hareketimizin bu görev ve sorumluluklar dengesini koruyacağına inanıyoruz. Eli kanlı faşist cinayet şebekelerini tarihin mezarlığına gömecek güç, bu güçtür.»

Aldo Moro'nun

(Baştarafı 1. Sayfada) araştırmalardan rahatsız olan şebekeler arasındadır. Atina radyosunun bildirdiğine göre, İtalya'da yayınlanan «il Messagiero» gazetesine Mafia adına gönderilen bir bildiride, «Kızıl Tugaylar» örgütünden Moro'yu hemen bırakması istenmiş, aksi durumda, İtalyan hapishanelerinde bulunan «Kızıl Tugaylar» örgütü üyelerinin, hapisteki Mafia üyelerine öldürtüleceği açıklanmıştır. Bildiride, Moro'nun bulunması için ilan edilen seferberlik nedeni ile, yeraltı dünyasının büyük zarar gördüğü de belirtilmiştir.

Bazı gözlemciler, bu gelişmenin, CİA bağlantılı neo-faşist örgütlerle ilişkisi bulunduğu belirtilen ve Moro'nun kaçırılmasında önemli rol oynayan Kızıl Tugaylar ile Mafia arasında önemli çatışmalara yol açabileceğini ileri sürmektedirler.

Bu arada Moro'nun aranmasına devam edilmektedir. Emniyet görevlileri, Moro'nun dış ülkelerden gelen teröristler tarafından kaçırıldığını ama planın «Kızıl Tugaylar» tarafından hazırlandığının sanıldığını açıklamışlardır.

Sanayi

(Baştarafı 1. Sayfada) ve başvurular yeni esaslara bağlanmıştır.

Yerli montaj otomobilleri için yapılan «Zam» başvurularında Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı yeni belgeler talep edecektir. Tebliğe göre bu belgeler malın yapımında kullanılan, «İlk madde ve malzemeler için birim fiyatları gösteren faturalar, stok ambarına girinceye kadar yapılan masrafları gösteren faturalar, toplusözleşme metni ve bunlar gibi direk ve endirek maliyeti etkileyici masrafları gösteren belgeler»den oluşmaktadır. Bunun dışında üretimde kullanılan ve ithal edilmiş olan mallardaki fiyat değişimleri, o malların alındıkları ülkelerdeki fiyat hareketleri, gibi ithal maliyetini arttıran olgular da göz önüne alınacaktır. Bunun dışında «Zam» başvurusunda bulunan firmanın, gerçekçi bir mazereti olmadığı halde tam kapasite ile çalışmaması da «Zam» isteğinin kabul edilmesinde etkin rol oynayacaktır.

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından yayınlanan bir başka tebliğ ile hangi malların fiyatlarının Bakanlık tarafından belirleneceği açıklanmıştır. Buna göre fiyatları Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından belirlenecek mallar 10 ana grup içinde toplanan 53 kalem maldan oluşturulmuştur.

Ecevit

(Baştarafı 1. Sayfada) saat 09.30'da Hariciye Köşkünde başlamışlardır. Dışişleri Bakanı Ökçün, görüşmelerden önce yaptığı konuşmada Ocak ayı içinde ABD Dışişleri Bakanı Vance'in, daha sonra da Nimetz'in Türkiye'ye geldiğini, teknik düzeyde görüşmeler yapıldığını hatırlatmış, «Şimdi de Başkan Carter'ın özel temsilcisi olan Amerika Dışişleri Bakanı Başyardımcısı sayın Christopher Türkiye'ye gelmiş bulunuyor, böylelikle Türkiye ile Birleşik Amerika arasında teknik düzeyde, siyasi düzeyde, tekrar teknik düzeyde görüşmeler sürdürülmektedir» demiştir. Christopher ise «ülkelerimiz arasında mevcut olan çok önemli ilişkileri birlikte gözden geçirme fırsatını elde etmiş olacağız» şeklinde konuşmuştur.

Ayrıca bu heyetin bir paket antlaşma önerisi de getirdikleri bildirilmiştir.

İyi haber alan kaynakların ileri sürdüklerine göre, paket antlaşmada, Türkiye'ye silah satışları, askeri ve ekonomik yardım ve Türkiye'deki Amerikan Üslerinin durumlarını kapsıyan bazı öneriler bulunmaktadır.

TÜRKİYE DIŞİŞLERİNİN GÖRÜŞÜ

Öte yandan Türkiye Dışişleri Bakanlığı yetkilileri ABD Dışişleri Bakanı Başyardımcısı Warren Christopher'in Dışişleri Bakanlığını değil Başkan Carter'ı temsilen Türkiye'ye geldiğini belirtmişlerdir. Dışişleri Bakanlığı yetkilileri Türkiye ile Amerika arasındaki görüşmeler sırasında ambargo sorununun mutlaka ele alınacağını bildirmişlerdir.

Tutuklular

(Baştarafı 1. Sayfada) kapı numarasının belirtilmesiyle yetinilmesini, kesinlikle cezaevi adının yazılmamasını ve okundu işaretlerinin zar üzerine konulmayarak mektup içinde açıklanmasını istemiştir.

Adalet Bakanı Mehmet Can, ayrıca yarı açık ve açık cezaevlerinde bulunan hükümlülerin mazeret izinlerine muhafız nezaretinde veya serbest olarak gönderilmeleri sırasında Cumhuriyet Savcılarına tanınan takdir hakkında katı bir tutum izlenmemesini istemiştir. Can, muhafız nezaretinde göndermede katı bir tutum izlemenin islah amacına uygun düşmediğini belirtmiştir.

Adalet Bakanı Mehmet Can, bir başka genelgeyle de cezaevlerinde halk dershaneleri açılmasını, moral geceleri düzenlenmesini ve din adamlarından faydalanılmasını istemiştir.

ODTÜ mütevelli heyetine SBF öğretim üyelerinden Prof. Unat getirildi

ANKARA (THA) Ortadoğu Teknik Üniversitesi Mütevelli Heyeti üyeliğine Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Öğretim Üyelerinden **Prof. İlhan Unat**'ın getirildiği öğrenilmiştir.

Bilindiği gibi, ODTÜ'de rektörü atamada yetkili organ Mütevelli Heyeti'dir. Mütevelli Heyet'in rektör atayabilmesi için ise 9 üyeden 6'sının oyu gerekmektedir. **Prof. İlhan Unat'ın** Heyet üyeliğine atanması ODTÜ'de halen **Prof. Nuri Saryal** tarafından vekaleten yürütülmekte olan rektörlüğe asaleten atama yapılmasına olanak sağlamaktadır.

ODTÜ Mütevelli Heyeti'nin daha önceki üyelerinden Sağlık-İş Genel Başkanı **Mustafa Başoğlu** AP'den Milletvekili seçildiğinden, **Prof. Ahmet Kılıçbay, Prof. Sabahattin Zaim ve Prof. Yusuf Vardar** bağlı oldukları Üniversite Senatolarının görev almaları için izin vermediğinden çeşitli tarihlerde istifa etmişlerdi. Bu üyelerin istifaları üzerine de yerlerine İkinci Ecevit Hükümeti'nin Milli Eğitim Bakanı **Mustafa Üstündağ** tarafından **Prof. Hicri Fişek, Prof. Necip Kocayusufpaşaoğlu, Prof. Yüksel Ülker, Prof. Rıdvan Özker ve Dr. İlhan Özdil** atanmışlardı.

Mütevelli Heyet'in yeni üyeleri atamadan sonra üniversitenin çeşitli sorunlarını çözümlemeye çalışmış, ancak eski üyelerin toplantılara katılmamaları nedeniyle rektör tayini yapamamıştı.

Mütevelli Heyet'in yeni üyeleri üniversitede çeşitli konulara çözüm getirmeye çalışırken Tıp Fakültesi Öğretim Üyelerinden **Prof. Ahmet Sonel** de Ankara Üniversitesi Senatosunun izin vermemesi üzerine istifa etmişti. Mütevelli Heyete **Prof. İlhan Unat**'ın getirilmesi ile Heyetin işlerlik kazanacağı ve rektörlük için asaleten atama yapma olanağı doğacağı belirtilmektedir.

Büyük işverenler

(Baştarafı 1. Sayfada) **mel ve eylemleri»** gösterilmiş, ancak söz konusu azınlığın kimliği belirtilmemiştir. Raporda ayrıca, devletin, hükümetin ve yasal kuruluşların anarşiyi önlemede beklenen dinamik davranışı gösteremediği görüşü savunulmuştur.

BATI ÜLKELERİ ÖLÇÜLERİNİ AŞAN SOSYAL GÜVENLİK ÖNLEMLERİ

12'nci Genel Kurulu 8 Nisan'da toplanacak olan Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu'nun Çalışma Raporunda, Türkiye'nin az gelişmişlik çemberini kırdığı ileri sürülmüş ve Türkiye'de uygulanmakta olan sosyal güvenlik normlarının batı ülkelerinin standartlarını dahi aştığı iddia edilmiştir. Uluslararası emperyalist bir kuruluş olan OECD içinde, Türkiye'nin en yüksek kalkınma hızını sağladığı da savunulan raporda son iki yılın politik gelişmeleri işverenler açısından değerlendirilmiştir.

DEVLET, HÜKÜMET VE YASAL KURULUŞLAR BEKLENENİ VEREMEDİ.

TSK Çalışma Raporunda, anarşik olayların sorumlusu olarak, «bir avuç azınlığın tutarsız ve kanunsuz emel ve eylemleri» gösterilmiş, işverenler olarak bu davranışlara izin verilmeyeceği ifade edilmiştir. Anarşik olaylar karşısında devletin, hükümetin ve yasal kuruluşların «beklenen dinamik davranışı tam anlamı ile gösterdiklerini söylemek mümkün değildir» denilen raporda, «Ülkemizin yüksek menfaatlerine ve millî geleneklerine ters düşen sonu meçhul yeni siyasi ve ekonomik modeller aranamaz» ifadesiyle, mevcut rejime aykırı yönelişlere müsamahalı davranılmayacağı belirtilirken, ülkenin yüksek menfaatlerinin olarak işverenlerin menfaatlerinin vurgulanmak istenmesi dikkat çekmiştir.

PARTİLER VE SENDİKALAR

İşçi sendikalarının işçi hak ve menfaatleri dışında amaçlarla, ideolojik maksatlı grevler yaptığı ve bu yüzden ekonominin darboğazlara sürüklendiği de öne sürülen TİSK Çalışma Raporunda, siyasi partilerle işçi sendikalarının «sürekli pazarlık» içinde bulundukları da iddia edilmiştir. Sınıf uzlaşmacılığı ile sınıf ve yığın sendikacılığının bir tutulduğu raporda, bazı siyasi partilerin kendi görüşleri doğrultusunda işçi sendikaları oluşturmaları **bahane** edilerek **tüm işçi sendikaları suçlanmıştır.** Raporda, işverenlerin kendi görüşlerine uygun uzlaşmacı sendikacılara destek sağladıklarına hiç yer verilmemiştir.

BM'ye göre, geçen yıl, Türkiye'de kalkınma hızı düştü, fiyatlar 0/0 30 arttı

CENEVRE (ANKA) Birleşmiş Milletler Avrupa Ekonomik Komisyonu tarafından yayınlanan bir raporda, Türkiye'de geçen yıl fiyat artışının yüzde 30 oranında olduğu bildirilmiştir.

Raporda Yunanistan ve Türkiye'nin kalkınma hızının 1976 yılına oranla geçen yıl azalma gösterdiği ve Türkiye'de kalkınma hızının yüzde sekiz virgül ikiden, yüzde beşe düştüğü kaydedilmiştir. Raporda Türkiye ve Yunanistan'ın ödemeler dengesinin açık vermesi, işsizlik ve enflasyon olduğu da belirtilmiştir.

Raporda ayrıca, Türkiye ve Yunanistan'da işsizliğin geçen yıl artış gösterdiği de kaydedilmiştir

Bulgaristan

(Baştarafı 1. Sayfada) ristan'ın bu yoldaki eğilimi, Türk hükümeti yetkililerine de duyurulmuştur.

Öte yandan, Bulgaristan, kendi diplomatları için Türkiye'de serbest dolaşım hakkı tanınmasını istemektedir. Sovyetler Birliği, Demokratik Alman Cumhuriyeti, Çin Halk Cumhuriyeti ve Bulgaristan diplomatlarının Türkiye'de serbest dolaşım hakları üzerinde bazı kısıtlamalar bulunmaktadır. Diğer sosyalist ülke diplomatları için ise, böyle bir kısıtlama, söz konusu olmamaktadır. Bulgaristan'ın, kendi diplomatlarının da serbest dolaşım hakkına kavuşturulması için, Türk yetkililerine eğilim ve istek ilettiği kaydedilmektedir. Türk hükümetinin de Bulgar diplomatlarını serbest dolaşımına izin vermek eğiliminde olduğu belirtilmektedir.

Bilindiği gibi, daha önceki MC hükümetleri, gerek söz konusu sosyalist ülke diplomatlarının serbest dolaşımı, gerekse Türk asıllı Bulgar vatandaşlarının Türkiye'ye vizesiz ziyaretleri konusunda önleyici bir tavır göstermişlerdi.

CHP'de

(Baştarafı 1. Sayfada) sisteminde bulunacağını belirterek **«gerektikçe kongreler vesilesiyle, ön seçimler vesilesiyle bu listeler ilgili örgüt birimlerine zamanında gönderilecektir»** şeklinde konuşmuştur.

Deniz

(Baştarafı 1 Sayfada) yükelçisi Hamik Yolgo Başkanlığındaki heyetin Ege Kıt'a Sahanlığı, adalar rejimi ve maden yataklarının işletilmesi konularında öneri götürdüğü kaydedilmiştir.

Yunanistan'ın Ege Denizinde 3 bin 100 adası bulunduğunu hatırlatan yetkililer, 1958 Cenevre Anlaşmasına Türkiye'nin tabi olmadığını hatırlatarak bu sorunun yeniden her iki ülkenin çıkarlarını tatmin edecek biçimde düzenlenmesinde yarar olduğunu söylemişlerdir.

Çeşitli İllerde

(Baştarafı 1. Sayfada) **afiş asan ve sol görüşlü oldukları belirtilen 10 kişilik bir grup o sırada aynı yerde devriye gezen polis tarafından görülmeleri üzerine kaçmışlar ancak afiş asan Murat Karabulut adlı genç, polis tarafından yakalanmıştır.**

İYG'NİN AÇIKLAMASI

İlerici Yurtsever Gençlik Gazetesi sahibi Rıfat Güler önceki gün İstanbul Taksim Meydanında gazete satarken polis tarafından gerekçesiz olarak gözaltına alınan 11 kişinin serbest bırakılmasını istemiştir.

İlerici Yurtsever Gençlik Gazetesi sahibi Rıfat Güler dün yaptığı açıklamada kendisinin «Demokratik» ve «Düşünce özgürlüğünden yana» olduğunu açıklayan yeni hükümet döneminde bu tür olayların dikkat çekici olduğunu belirterek Sayın İçişleri Bakanımızın «Kimsenin ne okuduğuna değil, ne yaptığına bakarız» şeklindeki sözleri gazetemizi satan arkadaşlarımıza yapılan bu davranışla yalanlanmaktadır» demiştir.

KONYA'DA

Konya'da önceki gün sabaha karşı Karaman Caddesindeki Hammallar Derneği Lokaline patlayıcı madde atılmıştır.

Lokalin kapısına bırakılan patlayıcı maddenin infilak etmesi sonucunda lokalin camları kırılmıştır.

Patlama sırasında lokalin önünden geçmekte olan Hüseyin Uzun ve Şerafettin Aksoy adında iki kişi de çeşitli yerlerinden yaralanmışlar ve Konya Devlet Hastanesine kaldırılarak tedavi altına alınmışlardır.

Yaralılardan Hüseyin Uzun'un sağ elinin iki parmağı kopmuştur.

NİZİP'TE

Faşistlerin Cumhuriyet Caddesi üzerinde ilerici ve devrimcilere saldırması sonucu çıkan çatışmada, taş, sopa ve zıncır darbeleriyle yaralananlar olmuştur. Olaylar sırasında faşistlerin ateş ettiği de görülmüş, 9 kişi gözaltına alınmıştır.

ADANA'DA

☆ Akademi'ye bağlı Devlet Mühendislik Yüksek Okulunda dün çıkan çatışmada 10 öğrenci yaralanmış, 27 öğrenci gözaltına alınarak, okul bir gün tatil edilmiştir.

Bir grup faşistin dün saat 10.00 sıralarında öğrencilere saldırması sonucu çıkan kavgada 10 öğrenci yaralanmış bu arada faşistlerin, taş, sopa ve demir çubuklarla saldırdığı görülmüştür.

Emniyet yetkilileri, çatışma sırasında 10 öğrencinin çeşitli yerlerinden yaralandığını, olayla ilgili 27 öğrencinin gözaltına alınarak kovuşturmaya başlandığını söylemişlerdir.

Yeniden çatışma çıkmaması için okul da dün kapatılmıştır.

ANKARA'DA

☆ Emniyet Basın Bürosundan alınan bilgiye göre, Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Morfoloji Bölümü ile fakülte kantinine bırakılan patlayıcı maddeler sat 20.30 sıralarında infilak etmiş, patlama sırasında hasar meydana gelmiştir.

☆ Sakip İnal adındaki şahsın Necati Bey Caddesi Yeşilırmak Sokakta park ettiği 06 LE 812 plaka sayılı otomobiline 24.00, Keçiören Yakacık Mahallesindeki 32 numaralı apartmanın girişine 00.45, Yusuf Aktaş adındaki şahsın Gülseren Mahallesi Karadeniz Sokakta bulunan tuhafiye dükkânına ise saat 01.00 sıralarında atılan patlayıcı maddeler hasara yol açmıştır.

☆ Otelcilik ve Turizm Meslek Lisesi ilerici öğrencilerinin bindikleri Belediye otobüsünden faşistler tarafından zorla indirilerek saldırıya uğradıkları bildirilmiştir. Öğrenildiğine göre Ümit Dönmez, Yılmaz Meletli, Mustafa Karakaş, Ali Benli, Gökhan Şahveren'in elebaşılık ettiği komandolar otobüsü zorla durdurup şoförü indirmişler daha sonra da öğrencilere saldırmışlardır. Faşistlerin saldırısı sonucu Ali Köksal, Erdal Uğur, Musa Fırat adlı öğrenciler çeşitli yerlerinden yaralanmışlardır.

ANTALYA'DA

Anceki akşam 17.00 sıralarında AP Lokali önünden geçmekte olan Antalya Lisesi Edebiyat Öğretmeni Abdullah Şanal kalabalık bir grup tarafından kıyasıya dövülmüş ve dövenlerin AP Lokaline kaçtıkları belirtilmiştir. Bunun üzerine Lokale baskın yapan güvenlik kuvvetleri Mehmet Bozdoğan, Mehmet Emin Ünal, Yakup Altıntop, Bülent Besle, Salih Bilgiç, Alim Ünal, Ali Seyit Osman, Cafer Uzunselvi, Adem Türel, Salim Dereli, Hakkı Budal, isimli şahısları gözaltına almıştır. Ayrıca Lokalde yapılan aramada dinamit lokumu ile Salih Bilgiç isimli bir şahsın elinde patlamaya hazır dinamit ele geçirilmiştir.

SİVEREK'TE

Siverek ilçesinin Haliliye Mahallesinde Ali Gezici adlı şahsın evinde iki adet otomatik tüfek ele geçmiştir.

Bir ihbar üzerine polis Ali Gezici adlı şahsın evinde arama yapmıştır. Arama sırasında yatakların arasına saklanmış vaziyette iki adet otomatik tüfek ile 30 adet mermi ele geçmiş olayla ilgili olarak evsahibi Ali Gezici gözaltına alınmıştır. Soruşturma sürdürülmektedir.

MALATYA'DA

Bayram Gedik adlı bir şahsın Kanalboyu semtindeki evinin önüne park ettiği 4 KK 808 plakalı otomobiline henüz kimliği saptanamayan kişilerce patlayıcı madde atılmıştır.

Öte yandan Malatya'da son 3 ay içerisinde 40 ayrı yere patlayıcı madde atıldığı ve 150'ye yakın konut, işyeri ve aracın hasar gördüğü açıklanmıştır.

URFA'DA

Siverek - Hilvan Karayolunda henüz kimlikleri belirlenemiyen otomatik silahlı üç kişi, yola taş barikatı kurarak durdurdukları 11 araç yolcusundan toplam 68 bin lira alarak kaçmışlardır.

KOCAELİ'DE

Kocaeli Meslek Yüksek Okulu öğrencileri akademik sorunlarının çözümlenmesi isteği ile bir günlük uyarı boykotu yapmışlardır. Öğrenciler daha sonra Başbakan Ecevit, Örgün Yüksek Öğrenim Daire Başkanı Vahit Yılmaz ve Milli Eğitim Bakanlığı Müsteşarı İlhan Özdil'e birer telgraf göndererek sorunlarının çözümlenmesini istemişlerdir.

ADIYAMAN'DA

Çelikhan Lisesi Edebiyat Öğretmenlerinden Ömer Faruk Polat'ın Bitfikan Mahallesindeki evi faşistlerce tabanca ile yaylım ateşine tutulmuştur.

ERZURUM'DA

Atatürk Üniversitesine bağlı Edebiyat Fakültesinde öğrenciler arasında meydana gelen kavgadan sonra derslere bir gün ara verilmiştir.

Edebiyat Fakültesi Dekanlığından edinilen bilgiye göre, Edebiyat Fakültesi girişinde iki gruba mensup öğrenciler karşılıklı olarak marşlar söylemişler ve daha sonra da 2 öğrenci tartaklanmıştır. Polis ve jandarmanın müdahalesiyle önlenen olay üzerine Fakülte yetkili kurulu siyasi havanın gergin olması nedeniyle derslere bugün ara verilmesine kararlaştırmıştır.

AP İzmir

(Baştarafı 1. Sayfada) Partisinin MHP ve MSP ile işbirliği yapmaya devam edip etmeyeceğini anımsatan bir soruya ise Yorgancıoğlu şu yanıtı vermiştir:

«Partimizin hedefi tek başına iktidar olmaktır. Ancak bunda başarılı olunamazsa, MHP ile bir koalisyon hükümeti kurabilir, işbirliği yapabiliriz. Fakat Genel İdare Kurulumuzun da kararına göre, özellikle Erbakan'lı bir MSP ile ne işbirliği ne de koalisyon yapmayı asla düşünmüyoruz.»

Sağlık emekçilerinin can güvenliğini sağlaması istendi

ANKARA, (İSTA) Tüm Hastane İşçileri Sendikası (Tüm-Has-İş) Ankara Bölge Temsilcisi Müjgan Doğan, Başbakan Bülent Ecevit'e, İçişleri Bakanı İrfan Özaydınlı'ya, Sağlık Bakanı Mete Tan'a ve Sosyal Güvenlik Bakanı Hilmi İşgüzar'a birer telgraf göndererek sağlık emekçilerinin can güvenliğinin sağlanmasını istemiştir. Doğan, telgraflarında SSK Dışkapı Hastanesinde çalışan 4 sağlık emekçisine faşist komandoların saldırdığını belirtmiş, şunları söylemiştir:

«Bilindiği gibi 27.3.1978 günü eli kanlı, tekelci sermayenin uşağı faşist komandolar SSK Dışkapı Hastanesinde çalışan 4 sağlık emekçisine saldırmışlardır. Bu saldırı, sağlık emekçilerine karşı düzenlenen ne ilk saldırı, ne de son saldırıdır. İşbirlikçi tekelci sermaye, sağlık emekcilerinin demokratik haklarını almak için TÜS-DER çatısı altında, sömürüyü sınırlamak için de sınıf ve kitle sendikacılığını savunan sendikamız saflarında toplanmalarını engellemek için, maşası faşist komandoları çeşitli kez sağlık emekçilerine saldırtmıştır.

TÜS-DER Genel Başkanına, Trafik Hastanesi, Ankara Hastanesi, Numune Hastanesi, SSK Dışkapı Hastanesi personeline çeşitli zamanlarda yapılan faşist saldırılar bunun somut örnekleridir. Bu gidiş devam ederse, bu saldırılar daha da azgınlaşarak süreceğe benzeyecektir. CHP ağırlıklı bu iktidar döneminde, yanlış bir uygulama sonucu, SSYB'na MC döneminde alınmış faşistler Ankara'daki çeşitli hastanelere dağıtılmaktadır. Hastanelere dağıtılan faşist komandolar, bu işyerlerinde can güvenliğini şimdiden ortadan kaldırmışlardır. Görünen odur ki, insanların canını korumakla görevli sağlık tesisleri çok kısa bir zamanda, insanların silahla öldürüldüğü, zincir ve sopalarla yaralandığı yerler haline gelecektir. Bunun önüne geçilebilmesi için, CHP ağırlıklı hükümetin sağlık hizmetiyle yakından uzaktan ilişkisi olmayan bu faşist zorbaları sağlık tesislerinden derhal uzaklaştırmasını, faşist örgütlerin dağıtılmasını istiyor ve hükümeti tutarlı bir anti-faşist politika izlemeye çağırıyoruz.»

ÜÇ CİLT BİRARADA
YAKIN ÇAĞLAR TARİHİ 1648-1968
A.Z. Manfred N.V. Yeliseyeva
110 TL
KONUK YAYINLARI P.K. 749 Sirkeci - İSTANBUL
Türkiye Dağıtımı: TEMEL DAĞITIM Divanyolu, Klodfarer Cad. No. 38/2 Cağaloğlu - İST.

Barış ve Sosyalizm Sorunları
mart 1978 sayısında
● Bulgaristan Komünist Partisi'nin Bugünkü Sosyal Politikası — S. TODOROV ● Dünyadaki Değişmeler ve Gelişmekte Olan Ülkeler — P. KEUNEMAN ● Washington Güney Afrika'da Neye Güveniyor — E. PAHAD ● Toplumun Devrimci Dönüşümü İçin Verilen Savaşım Sırasında Ekonomi ve Politikanın Diyalektiği — (ULUSLARARASI BİLİMSEL KONFERANS) ● Komünistler ve Zamanımızın Global Sorunları — V. ZAGLADİN, İ. PROLOV ● 1974-75 Bunalımından Sonra Kapitalizm — M. SCHMİDT ● Federal Almanya Cumhuriyeti'nde İlân Edilmiş Haklar ve Gerçek Haklar ● Proletarya Enternasyonalizminin Dokunulmaz İlkeleri — B. N. PONOMARYOV ● Diego Portales ve Tarihi Çarpıtanlar — O. MILAS
TÜRKİYE DAĞITIMI: TEMEL DAĞITIM, Divanyolu Klodfarer Cad. 38/2 Cağaloğlu - İSTANBUL

Günümüz Dünyası ve
LENİNCİLİĞİN SOSYALİST DEVRİM TEORİSİ
P. N. Fedoseyev başkanlığında bilim kurulu
65 TL
KONUK YAYINLARI P.K. 749 Sirkeci - İSTANBUL
Türkiye Dağıtımı: TEMEL DAĞITIM Divanyolu, Klodfarer Cad. No. 38/2 Cağaloğlu - İST

İLAN
İst. 12. Sulh Hukuk Hakimliğinden

Beşiktaş, ortaköy büyük şekerci sok No: 32 de ikamet etmekte iken vefat eden Mehmet Eriç hakkında verilen karar gereğince:

Mehmet Eriçin terekesi olup olmadığı tahkik edilmekte olduğundan kanuni mirascılarının 3 ay içersinde vesikaları ile birlikte mahkemeye müracaatları, aksi taktirde M. K.'nun 534.Maddesi gereğince terekenin hazineye intikal edeceği ve duruşmanında 31.3.1978 günü saat 10.45 de yapılacı husus ilanen tebliğ olunur. 9.3.1978

(Basın 2307 — 410)

İLAN

1. Milli Savunma Bakanlığınca, Türkiye'nin muhtelif yerlerinde mevcut akaryakıt pompa istasyonlarında toplam 18 adet diesel motor yenileri ile değiştirilecektir.
2. İşin muhammen bedeli 42.000.000. - TL. (Kırkikimilyon lira) dır.
3. İsteklilerin NATO emniyet belgesini haiz olmaları ve aşağıda yazılı adrese müracaatla NOTİFİKASYON almaları şarttır.
4. NOTİFİKASYON posta ile gönderilmez.

(Basın 13650 — 414)

SAHİBİ POLİTİKA Basım Yayın A.Ş. adına KEMAL TÜRKLER
Genel Yayın Müdürü: AYDIN ENGİN — Müessese Müdürü: HALUK YETİŞ
Yazı İşleri Müdürü: AYDIN ŞENESEN — Teknik Yönetmen: YAVUZ KÖSEMEN — Ankara Temsilciliği: İSTA (SÜLEYMAN ÇOŞKUN)
DİZGİ: Politika Basım Yayın A.Ş. Tipo Tesisleri — BASKI: Güneş Matbaacılık A.Ş. — DAĞITIM: Hürriyet Gazete Dağıtımı A.Ş.
Abone koşulları: Yurt içi Yıllık 750 TL - 6 aylık 400 TL - 3 aylık 200 TL; Yurtdışı Yıllık 900 TL - 6 aylık 500 TL - 3 aylık 250 TL; Avrupa uçak farkı olarak her sayı için 6.50 TL ek ücret alınır
İLAN TARİFESİ: Bütün Türkiye ve Avrupa sütun santimi 200 TL — İstanbul Baskısı 100 TL Yayın İlanları 50 TL

Balıkesir'de 150 işçi direnişe geçti

★ MADEN-İŞ ÜYESİ İŞÇİLER, İŞTEN ÇIKARTILAN ARKADAŞLARININ TEKRAR İŞE ALINMALARINI İSTİYORLAR...

BALIKESİR (ABC AJANSI)

Balıkesir'in ağır sanayi bölgesinde kurulu iki işyerinde çalışan toplam 150 işçi direnişe geçmişlerdir.

DİSK'e bağlı Türkiye Maden-İş Sendikasının, Balıkesir ağır sanayi bölgesinde kurulu Aker Tarım Makineleri Fabrikasında yetki alınmasından sonra, işveren Nazım Erol, işyerinde çalışan 10 işçinin işine son vermiş, bunun üzerine, işten çıkartılan arkadaşlarının tekrar işe alınmalarını isteyen tüm işçiler, direnişe geçmişlerdir.

Öte yandan yine aynı bölgede kurulu Eriş Tel Çivi Fabrikasında çalışan Maden—İş üyesi işçilerde, işten çıkartılan üç işçinin yeniden fabrikaya alınmaları için direnişe geçmiş, ancak fabrikanın sahibi bu şartlar altında işyerini yürütemeyeceği gerekçesiyle fabrikayı kapatmıştır.

Bu konuda bir açıklama yapan Maden—İş Sendikası Balıkesir Lokal Başkanı İsmail Eryılmaz şunları söylemiştir:

«İşçimizi yıllardır sömüren parababaları, istedikleri sendikaya üye olan işçileri, yasaları çiğneyerek, topluca işten çıkartmaya başlamışlardır. Birçok işçiyi sigortasız ve sendikasız olarak çalıştıran işverenler, şunu unutmasınlar ki, işçilerimizin haklarını yasalar çerçevesinde söke söke alacağız.»

1977'de ithalatın 3 milyar dolarlık bölümü "mal mukabili,, yoldan yapıldı

ANKARA (ANKA)

1977 yılında gerçekleştirilen ithalatın 2 milyar 951 milyon dolarlık bölümünün döviz transferinin yapılmadığı belirlenmiştir. Bu arada Devlet İstatistik Enstitüsü'nün bulgularına göre, 1977 yılı ithalatının 2 milyar 934 milyon dolarlık kısmı «mal mukabili» olarak yapılmıştır. Edinilen bulguya göre, mal mukabili ithalatın da 1 milyar 650 milyon dolarlık bölümünün döviz transferi beklemektedir.

1977 yılı ithalatı, 5 milyar 769 milyon dolar olmuştur. Bu ithalatın 5 milyar 223 milyon dolarlık bölümü döviz gerektiren kaynaklara dayalı olurken, 546 milyon dolarlık ithalat kendi kendini finanse edebilmiştir. Döviz gerektiren ithalatın 4 milyar 63 milyon doları liberasyon listelerine, 1 milyar 160 milyon dolar ise tahsisli ithal mallarına ait olmuştur.

Bu ithalat gerçekleşmeleri için 1977 yılında yapılan döviz transferleri 2 milyar 272 milyon dolar olmuştur. Fiili döviz transferleri kaynaklarına dağılımı ise, liberasyon listeleri 1 milyar 639 milyon dolar, tahsisli ithal malları 633 milyon dolar biçimindedir.

Bu gelişmelere göre, 1977 yılı ithalat gerçekleşmesinde 2 milyar 951 milyon doların döviz transferi yapılmamıştır. Döviz transferi yapılmayan ithalatın finansmanı için, mal mukabili ithalat, kabul kredisi ve öteki bazı kredi yolları ile karşılanmıştır. Eldeki bulgulara göre, mal mukabili ithalat yoluyla 1 milyar 650 milyon dolar, kabul kredisi yoluyla 670 milyon dolar, öteki kredi yolları ile ise 585 milyon dolar tutarında döviz transferi bekler halde bırakılmıştır.

1977 yılında, 2 milyar 583 milyon doları liberasyon listelerine, 351 milyon doları ise tahsisli ithal mallarına ait olmak üzere plam 2 milyar 934 milyon dolarlık mal mukabili ithalat yapıldığı belirlenmiştir. Yıl içinde bunun 1 milyar 284 milyon dolarlık bölümünün döviz transferi gerçekleştirilmiş, 11 milyar 650 milyon dolarlık bölümü ise transfer bekler olarak kalmıştır.

Demokratik Örgütlerden Haberler

TÖB-DER EDREMİT ŞUBESİ «DEMOKRATİK EĞİTİM MÜCADELEMİZDE ÖĞRETMEN» KONULU BİR SEMİNER DÜZENLEDİ...

Edremit TÖB-DER Şubesi «Demokratik Eğitim Mücadelemizde Öğretmen» konulu bir seminer düzenlemiştir.

Gerici ders kitaplarının protesto edildiği, öğretmenin eğitimdeki işlevinin vurgulandığı, eğitim ve öğretim sorunlarının tartışıldığı seminerde İstanbul Üniversitesi olayları ve İsrail'in Filistinlilere karşı giriştiği faşist ve emperyalist saldırılar kınanmıştır.

Şubeden yapılan açıklamada yurt ve dünya sorunlarının tartışılacağı seminer ve toplantıların devam edeceği belirtilmiştir.

EDİRNE MESLEK YÜKSEK OKUL ÖĞRENCİLERİ İSTEMLERİNİN GERÇEKLEŞTİRİLMESİ İÇİN BOYKOTA BAŞLADI...

Tüm Meslek Yüksek Okullarında demokratik ve eğitim sorunlarının çözümlenmesine dek alınan boykot kararına Edirne Meslek Yüksek Okulu öğrencileri de katılmışlardır.

Öğrenciler okullarındaki boykotun kademeli olarak sürdürüleceğini belirterek istemlerini şu şekilde özetlemişlerdir:

«Disiplin yönetmenliği değiştirilmeli, sınıfı geçme yerine ders geçme sistemi getirilmeli, meslek dallarında laboratuvar ve uygulamalı çalışmaları yapılmalı, okulun birinci sınıfına öğrenci alınmalı ve rapor süreleri kesinlikle devamsızlığa sayılmamalı»

KONYA'DA 10 DEMOKRATİK ÖRGÜT «HÜKÜMET FAŞİZME KARŞI MÜCADELEDE KÖTÜ NOT ALMIŞTIR»

Konya'da bulunan 10 demokratik örgüt ve sendika son olaylarla ilgili olarak yayınladıkları ortak açıklamada Hükümetin son olaylar karşısında kitlelerin haklı ve yasal tepkisi karşısında faşizme karşı mücadelede kötü not aldığını açıklamışlardır.

DİSK'e bağlı DEV-MADEN-SEN, TÖB-DER, DEV-GENÇ, Çağdaş Hukukçular Derneği, TÜM-DER, TÜTED, PİM, TÜMAS, Halkevi Konya Şubeleriyle Cihanbeyliler Yardımlaşma ve Kültür Derneği adına yapılan açıklamada son olaylara değinilmiş özetle şöyle denilmiştir:

«Bugün herkes katillerin CİA, MİT, Kontr-Gerilla, ajanlariyle MHP ve Ülkü Ocakları komandalar olduğunu biliyor. Buna karşı yetkililer faşistlere karşı kararlı tavır koymamış olup, olayları «sağ-sol çatışması olarak değerlendirip faşist katillere saldırı fırsatı vermişlerdir. Yani faşizme karşı mücadelede kötü not almışlardır.

Faşizmin yok edilmesi ancak işçi sınıfımız, yoksul köylülerimiz, ilerici devrimci yurtsever gençliğimizin örgütlü mücadelesi ile mümkündür. MHP ve Ülkü Ocakları kapatılsın Kontr-Gerilla dağıtılsın katillerden hesap sorulsun.»

FTGB «FAŞİZM HER KAFA GÖSTERİSİNDE KARŞISINDA BAŞTA İŞÇİ SINIFINI BULACAKTIR»

Kısa adı «FTGB» olan Frankfurt Türkiye Gençler Birliği Yönetim Kurulu Türkiye'de meydana gelen son faşist saldırı ve cinayetlerle ilgili olarak yayınladığı bildiride faşizmin her kafa göstermesinde karşısında başta işçi sınıfını bulacağını belirtmiş «Nitekim işçi sınıfının Faşizme ihtar grevi bunu ispatlamıştır» demiştir.

FTGB Yönetim Kurulu bildirisinde Türkiye'de faşizmin açık tırmanışa geçtiğini, faşizm özlemcilerinin özlemlerine kavuşabilmek için her türlü terör hareketine başvurmakta olduklarını açıklamış daha sonra şu görüşlere yer vermiştir:

«Bu tür canilikler Türkiye'de ne ilk, etkin önlemler alınmazsa ne de son olacaktır. Bu nedenle tüm ilerici güçleri faşizme karşı verilen mücadelede ortak eyleme, Hükümeti ise etkin önlemler almaya çağırıyoruz.

MHP ve Ülkü Ocakları kapatılmadıkça, Kontr-Gerilla dağıtılmadıkça, Faşist katiller yakalanıp hesap sorulmadıkça, bütün ilerici güçler Ulusal Demokratik Cephe içersinde etkin olarak yerini almadıkça, 141-142. Maddeler kaldırılmadıkça, faşizmin kökünün kazınamıyacağına inanıyoruz.»

Öte yandan FTGB Yönetim Kurulu Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk ve Başbakan Ecevit'e ayrı ayrı gönderdiği telgraflarda **«faşist Türkeş ve eli kanlı onun komandolarının ortada dolaşırken Hükümetin ihtar grevi yapan DİSK işçileri hakkında soruşturma açmasının»** hayret verici olduğunu belirtmiş **«Faşizme ihtar» Direnişi sırasında tutuklanan 400 kadar işçinin derhal serbest bırakılmasını istemiştir.**

Kondaş'ta çalışan 80 işçiye kanunsuz lokavt uygulanıyor

İSTANBUL (İSTA)

Çayırova'da kurulu Kondaş Kondansatör fabrikasında çalışan işçilerin, işverenin uyguladığı kanunsuz lokavta maruz kaldıkları bildirilmiştir.

Otomobil—İş Sendikasının örgütlenme sekreterliğinden alınan bilgiye göre, Kondaş işvereninin yasa dışı yollara başvurarak, işyerinden önce 30 işçinin işine son verdiği ve işyerinde çalışan çağunluğu kız ve küçük çocuklarda baskı yaptığı öğrenilmiştir.

İşverenin yasa dışı girişimlerde bulunması nedeniyle bir açıklama yapan Otomobil—İş Sendikası Örgütlenme Sekreteri Mehmet Aras, bu konuda özetle şunları söylemiştir:

«İki yıl önce kurulan bu işyerinde önce sendika yoktu. Sendikamızın örgütlenme çalışmaları sonunda, fabrikada çalışan işçiler Otomobil—İş'e üye oldular. Bunun üzerine Kocaeli Bölge Çalışma Müdürlüğüne bu iş yeri için yetki talebinde bulunduk. Ancak işveren, işyerinde çalışmayan kişilerin isim listesini bölgeye ibraz ederek, bizim yetki almamızı engelledi. Daha sonra yaptığımız itiraz sonucunda, Bölge Çalışma Müdürlüğü bu işyerinde irade beyanı uygulanmasına karar verdi. Ne varki işveren buradada aynı oyuna başvurarak, oylamaya, işyerinde çalışmayan kişileri getirdi. Özünde yasadışı olduğu için biz bu oylamaya katılmayınca, işverende işyerinde **kanunsuz** lokavt uyguladı ve fabrikaya polis ve jandarma getirtti.»

Maden-İş, yetkili olduğu dört yerde protokol imzaladı

★ GREV VE LOKAVTIN KALDIRILDIĞI İŞ YERLERİNDE MADEN-İŞ SENDİKASI ÜYELERİ İMZALANAN PROTOKOLE GÖRE YILDA ÜÇ MAAŞ TUTARINDA İKRAMİYE ALACAKLAR.

ANKARA (İSTA)

DİSK'e bağlı Türkiye Maden—İş Sendikasının yetkili olduğu dört işyerinde protokol imzalanarak grev ve lokavt kararı kaldırılmıştır. İmzalanan protokole göre ALPPRES, POLMAK, TARIM KREDİ ve ERKUNT işyerlerindeki Maden—İş üyelerinin yılda üç maaş tutarında ikramiye almaları karara bağlanmıştır.

Türkiye Maden—İş Sendikasından yapılan açıklamada işçilerin Toplusözleşme dönemi suresinde geçen beş aylık ikramiyenin «Kıstelyum» ilkesi temel alınarak verileceği bildirilmiştir. Bu ilkeye göre işçilere, bir yılda alacakları üç maaş tutarındaki ikramiyenin 5 aylık karşılığının da ayrıca ödeneceği açıklanmıştır. Sendika yetkilileri işverenle imzalanan protokole göre ERKUNT işyerinde çalışan işçilerin saat ücretlerine birinci yıl 9, ikinci yıl 10, ALPRESS işçilerinin birinci yıl 9, ikinci yıl 8, Tarım Kredi İşyerinde çalışan işçilerin ise birinci yıl 9, ikinci yıl ise 8.50 lira zam aldıklarını kaydetmişlerdir.

Öte yandan işçiler bin 500 lira tyakacak zamı, 500'er lira izin parası almışlardır. ERKUNT işyerinde ise işçiler toplu sözleşme görüşmeleri sırasında geçen beş aylık süre için de saat ücretlerine 5 lira zam almışlardır.

Devrimci Toprak-İş tarım işkolunda saptanan asgari ücrete karşı çıkıyor

Devrimci Toprak-İş Sendikası 13. Bölge Temsilcisi Ertan Yağız, CHP Hükümeti zamanında tarım iş kolunda saptanan asgari ücretle, bu alanda çalışan emekçilerin büyük bir haksızlığa uğradığını belirtmiş ve «Emekçi kitlelerden yana olacağı sanılan CHP Hükümeti tarım işkolunda çalışanlara son uygulamasıyla ağır bir darbe indirilmiştir» demiştir.

CHP Hükümetinin ek bir protokolle tarım işkolunda saptadığı asgari ücretin en kısa zamanda, sanayi işkolunda kabul edilen asgari ücret düzeyine yükseltilmesi gerektiğini savunan Yağız, sözlerini şöyle sürdürmüştür:

«— 2. MC döneminde kanlı terörle birlikte yürütülen ekonomik saldırı, tarımsal alanın yüzde 90'ını kapsayan köylülük ve ücretli tarım emekçileriyle, toprak ağaları ve işbirlikçi tekelci burjuvazi arasındaki uçurumu derinleştirmiş, ancak CHP Hükümetinin iş başına gelmesiyle biraz olsun düzelebileceği sanılan tarım politikası tarımsal alanda çıkarılan asgari ücret ile birlikte en büyük darbeyi yemiş, tarım emekçilerinin sefaleti ve yoksulluğunu arttırmıştır.»

CHP Hükümetinin yeniden saptaması gereken tarım işkolundaki asgari ücretle ilgili olarak yapılacak protokol çalışmasında tarım emekçilerinin de söz sahibi olmasını isteyen Yağız «Tarım alanında çalışan emekçiler sendikal ve politik haklarını almada kararlıdır. Gerekirse bu kararlılığı, CHP Hükümetinin yanlış asgari ücret politikasına karşı da gösterecek güçtedir» diyerek sözlerini şöyle sürdürmüştür:

«— Bu gücün kanıtı da, işçi sınıfının en savaşkan kolu olan yiğit Maden-İş işçilerinin MESS'e karşı verdiği savaşımda aldığı ödün vermez tavırla bir kez daha gözler önüne serilmiştir. Tarım emekçilerini tarım iş yasasının demokratik bir öze kavuşturulması ve referandum hakkının sağlanması yolunda vereceği mücadeleye ne burjuvazi, ne işçi sınıfının içine sızmış, asalakça geçinen sapık akımlar engel olamaz.»

Tekstil Sendikası, Yidaş'ta yetki aldı

ADANA (İSTA)

Tarsus - Adana karayolu üzerinde kurulu bulunan Yidaş (Yavuzlar İplik Dokuma) fabrikasında toplu sözleşme yapma yetkisini DİSK'e bağlı Tekstil Sendikası almıştır.

Yetkili sendikanın saptanması için işyerinde yapılan irade beyanı sonucunda Tekstil Sendikası, Türk—İş'e ve MİSK'e bağlı sendikalardan daha çok oy kazanarak, bu işyerinde toplu sözleşme yapma yetkisini almış bulunmaktadır.

ARADA BİR

Genel-İş'te maceracılara yer yoktur!

İstanbul Belediyesi İşçisi Mustafa Köylüoğlu

Türkiye işçi sınıfı devrimci sınıf ve kitle sendikacılığı yolunda hergün daha ileri, daha iyiye doğru gidiyor. Düne göre işçilerin sınıf bilinçleri artıyor, sömürüye karşı daha aktifçe ve daha kararlı bir şekilde mücadele veriyorlar. DİSK bayrağı daha yükseklere çıkıyor. Memleketin her tarafında görünür oluyor bu bayrak. Sınıf ve kitle sendikacılığı temelinde DİSK'in yükselttiği bu bayrak gün geçmiyor ki işçileri etrafında toplamasın. Sendikalı sendikasız tüm işçi ve emekçilerin DİSK'e sempatileri artmasın, ona yakınlaşmasınlar.

Genel-İş de böyleydi. DİSK'e katılımdan sonra örgütteki canlılık boşuna değildir. DGM'lere karşı aktif direnişi, 1 Mayıslarda yerini alışı bize bunları kanıtlıyor. Son 20 Mart faşizme ihtar direnişleri ise Türkiye çapında uygulanışı ile olsun, ülkemizin için de bulunduğu durumla ilgili olsun, apayrı önemi var. Genel-İş tüm gücüyle direnişlere katılmış, faşizme karşı mücadelede aktif ve kararlı bir şekilde yerini almıştır. Ne var ki ortalık süt liman değildir. Sınıf mücadelesidir bu... Burjuvazi boş durmuyor, çeşitli provokasyonlar, tertipler yaratmaya çalışıyor. Bu tertip ve provokasyonların her zaman açıktan yapmıyor şüphesiz. İşçi sınıfını içerden vurmak istiyor. Çeşitli bozguncu akımları işçi sınıfının içine salarak karışıklık çıkarmak istiyor. İşçi sınıfı bilimine ters bu akımlarla iş görmek istiyor. Bu ters akımların, disiplin, örgüt tanımıyan tutumları burjuvazinin açık işine yarıyor. Çeşitli Maocu ve Goşist grup ve kişiler burjuvazinin bu tip oyunlarında figüran olarak kullanılıyor. Bir takım kişilerin iyi niyetleri neticeyi hiçbir zaman değiştirmez. Mesele İşçi sınıfı bilimine sadakatta çözüm buluyor. Meydanı boş bul düğünü sanan bu maceracı akımlar, işçi sınıfını kendi dar görüşleri için alet etmek istiyorlar. Ancak biz işçi sınıfı bilimine inanmış işçiler buna asla müsaade etmiyeceğiz. Bu bozguncuları teşhir edeceğiz. İşçi sınıfının maceraya takatı yoktur. İş, ekmek ve demokrasi mücadelesi veren işçi sınıfının hayatında maceraya yer yoktur.

Son direnişler bu açıdan bizler için çıkaracağımız dersler ile doludur. Özellikle bu ters unsurlar konusunda. Genel-İşin Ankara direnişindeki olaylar burjuvazinin ekmeğine yağ sürmüştür. Bu bozguncuları burjuvazi araç kılarak, işçi sınıfına ve onun onurlu mücadelesine kara çalmaya çalışmıştır. Başta da belirttiğimiz gibi burjuvazi bu akımları kendi çıkarları açısından her zaman kullanmıştır, kullanmak istiyor da. Ancak burjuvazi şunu iyibilsin ki Maden-İş'de söktüremediği bu tertipleri bizim sendikamızda da söktüremiyecektir. Çünkü biz bu unsurları, hastalıklı kısımları bünyeye hastalık bulaştırmamaları için, gerekli olanı yapacağız. Burjuvazinin bu umut kapılarını bir daha açılmamak üzere Genel-İş'te de üstüne kapatacağız. Bu konuda işçi sınıfı bilimi bize rehberlik edecektir. Örgüt disiplinine uymayan tüm işçi sınıfı bilimi dışında kalmışların akibetleri hep aynıdır, aynı olacaktır da. Yerleri de işçi sınıfının düşmanları ile dolu olan tarihin çöplüğüdür. Buna inanıyoruz. Ve yerine getirmeye kararlıyız bunu...

BİR İRADE BEYANININ ÖYKÜSÜ

İSDEMİR

-6-

Her biri birer uzman tarafından denetlenmesi gereken bu tesisin her tarafı adam kayırmacılık, partizanlık anlayışı sonucu tamamen ehliyetsiz kişilerce doldurulmuştur.

Bir tek düğmeye kasıtlı veya kasıtsız basma sonucu yüksek fırına giden sular durabilir. Yarım saatlik böyle bir durum yüksek fırındaki harareti aklın alamayacağı derecede yükseltebilir ve tahrip edebilir. Daha bunun gibi her nok tası bütün işletmeyi felç edebilecek Hassaslığa sahiptir.

Faşistlerin kulaktan kulağa yayılan tehditleri «İSDEMİR yerle bir edilecek. İSDEMİR'i Maden-İş mahfedecek« propagandalarının neyi amaçladığı görülmekteydi. Çeşitli sabotajlar yapıp bunu Maden-İş'e yıkmanın zemini hazırlanıyordu.

Hem trenden işçi atıyorlardı hem de işçinin durumu iyileşmesine rağmen ertesi günü trenden atılan işçinin öldüğünü sahada yayıyorlardı. Bütün bunlarla tek amaçları vardı. Tahrik ve tahrik sonucu olay çıkarmak.

Ancak Maden-İş'in engin deneyimi ve örgütlenme gücü bütün bunların üstesinden geldi. Bildirilerde, toplantılarda, konuşmalarda şu ana temayı örgütlenme dairesi müdürü şöyle dile getiriyordu.

«Arkadaşlar,

İSDEMİR'i gözümüz gibi koruyacağız, bu tesisler bizim malımız, göz nurumuzdur. Sovyet emekçilerinin, uzmanlarının bize bir armağanıdır. Biz burada sadece yetkiyi düşünmeyeceğiz, tesisi öz canımız gibi koyacağız. Şüphelendiğimiz sabotaj yapma ihtimali olanları izleyeceğiz izlemeliyiz.

Kontrol noktalarını (disbeçirleri) görev olarak bize yöneticiler yarım saatte bir kontrol edin diyorlarsa biz bunu 15 dakikada bir gerekirse on dakikada bir kontrol edeceğiz, etmeliyiz. En küçük bir anormalliği sendikaya bildireceğiz. Bu bize sendikanın verdiği önemli ikinci bir yüktür, ama sizde takdir edersiniz ki bu kutsal bir yüktür.

Ayni ses bir başka şey daha açıklıyordu bu da irade beyanı ile ilgiliydi.

«Arkadaşlarım, irade beyanı ile görevlendirilen iş müfettişlerinin MC'döneminin müfettişleri gibi olmayacağını sanıyoruz.

En azından görevini tarafsız bir şekilde yerine getirecek müfettişlerin görevlendireceklerine inanıyoruz. Sizden isteğimiz bütün arkadaşların iş müfettişlerinin görevini kolaylaştırmasıdır. Zorluk çıkarılmamalıdır. Güvenlik önlemlerinin tam manasıyla alındığı söylenmektedir. İşçilere en ufak bir baskı yapılmayacağı söylenmektedir. Ne yöneticiler ne de Çelik-İş yöneticilerinin işçilerin arasında dolaşamıyacakları söylenmektedir. İşçilere işten atma tehdidi yapamıyacakları yetkililerce mülki amirlerce söylenmektedir.» Evet böyle söylüyordu Maden-İş yetkilisi. Gelin gö rünki durum tam tersi olmuştu. Nihayet 2 Mart irade beyanı günü geldi. İSDEMİR'DE bir tek yönetici değişmemişti. Son güne kadar işçilerde özellikle çekimser işçilerde var olan yönetim değişikliği umudu sönmüştü.

"Faşistlerin yuvalarını besleyenlerin kaynağı kurutulmadan faşist terör ve tırmanış durdurulamaz,,

İşten atılmalar son gün bile sürüyordu ve bu işlem çekimser işçiler üzerinde etkili oluyordu.

— İSDEMİR işçisi, değişmeyen ama değişecek psikolojisi ile sertleşen yöneticilerin artan baskılarının oluşturduğu ortamda.

— Tümü demokrattır denen iş müfettişlerinden en az 15 inin faşist olması sonucu yaratılan baskı ve sahtekarlığın oluşturduğu ortamda eskiden burada hangi sendika vardı? sorusuna: Çelik-İş diyenlere, «imzala Çelik-İş defterini» diyecek kadar gözü dönmüş müfettişlere. Maden-İş diyenlerin önüne Çelik-İş defterini imzalatmaya kadar her türlü rezilliğin yapıldığı ortamda irade beyanından sonra 5 müfettiş görevden alınmıştı ama onlar yapacaklarını yapmışlardı.

— Hiç bir sendikacı sahada dolaşmıyacaktır müessese yöneticileri dolaşmıyacaktır denmesine rağmen Çelik-İş yöneticileriyle işletme yöneticilerinin kol kola dolaşmasının yarattığı baskı ortamında.

— Maden-İş arabasına kurşun yağdıran Çelik-İş'in 06 LP 422 plakalı Sarı Renault arabasının için de militanlar olduğu halde sahada cirit atıp yarattığı tehdit havasının oluşturduğu ortamda.

İşte bu ortamda irade beyanına gitmiştir **Ve bütün bunlara rağmen** 5500 evet'inin İSDEMİR'in göbeğindeki Karabük Şantiyesinde ki 550 işçinin 450'sinin evet'ini alarak 6000 oy almıştır. Yetkiyi Çelik-İş'in almasına meydan vermemiştir. Dişiyle tırnağıyla İsdemir işçisi Maden-İş'teki kenetlenişiyle bütün saldırıları göğüslemiş İsdemirde yenilmez bir güç olduğunu göstermiştir.

İSDEMİR'de Maden-İş kale gibi dimdik ayaktadır. Yapılacak yeni bir irade beyanında asgari tedbirler alınırsa, işten atılma korkusu liste korkusu, bir ölçüde kaldırılırsa yetkiyi mutlaka alacaktır. Görünen budur, izlenen budur, bu böyle bilinmelidir.

Şiddet yuvalarını kurutacağız diyenler, her ay çeşitli yolsuzluklarla milyonlarca lirayı faşist örgütlere dağıtanları görmelidirler ve gerekli tedbiri almalıdırlar. Daha aktif davranmalıdırlar.

Devlet tesislerini babalarının çiftliği gibi kullananların, faşistlerin yuvalarını besleyenlerin kaynağı kurtulmadan faşist terör ve tırmanış durdurulamaz.

İSDEMİR işçisi bunu kendi pratiğinde ve yaşamında görmüş ve duymuştur. Bu sonuçtan kimlerin büyük sorumluluklarının olduğunu bilmektedir. Ama işçi sınıfı sabırlıdır. Yeterki sabrı taşırılmasın. Ve ilgililer bu haykırışa kulak tıkamasın.

SON

GISCARD, MITTERAND ILE GORUŞTU

★ **Fransa Devlet Başkanı, Sosyalist Partiyi kendine çekerek, solda komünistleri, sağda da De Gaulle'cüleri soyutlamak eğiliminde**

★ **Cumhuriyetçi Çoğunluğun liderinin bugün FKP Genel Sekreteri Marchais ile görüşmesi bekleniyor**

PARİS, (THA)

Fransız Devlet Başkanı Giscard d'Estaing, Sosyalist Parti Genel Sekreteri Francois Mitterand ile görüşmüştür.

Şimdiye kadar Fransa'da hiçbir Devlet Başkanı'nın muhalefet liderleriyle görüşmediğini ifade eden siyasal yetkililer, 103 dakika süren toplantının zorlu geçtiğini belirtmişlerdir.

Siyasal yetkililere göre, Giscard Sosyalist Partinin tümünü, yada büyük bir bölümünü kendi yanına çekmeyi amaçlamakta böylece de solda komünistleri, sağ da da Paris Belediye Başkanı Jacques Chirac önderliğindeki Degaulle'cüleri yalnız bırakmayı tasarlamaktadır.

Mitterand'ın da bu durumun farkında olduğu, ancak Giscard'a görüşmede, muhalefet liderlerinin hükümete televizyonda cevap hakkının verilmesi ve mecliste muhalefet milletvekillerinin daha sağlam durumda olmalarını istediği verilen haberler arasındadır.

Öte yandan Paris Belediye Başkanı Chirac, Mitterand'dan önce Giscard'la Elize Sarayında görüşmüş ve görüşmeden çıkarken de gazetecilere sınırlı bir biçimde «devlet başkanıyla neler görüştüğümü açıklamak için ne zaman ne de yer uygundur» demiştir.

Giscard'ın bugün Komünist Partisi Genel Sekreteri Georges Marchais ile görüşeceği verilen haberler arasındadır.

Çad'da hükümet ile Kurtuluş Cephesi arasında imzalanan anlaşma açıklandı

PARİS (A.A.)

Bir Afrika ülkesi olan ve Libya'nın güneyinde bulunan Çad'da bağımsızlık için mücadele eden Frolinat Örgütü ile hükümet arasında varılan anlaşma açıklanmıştır. Varılan anlaşmada yer alan başlıca hükümler şöyledir:

— Çad Ulusal Kurtuluş Cephesi (Frolinat) Çad geçici hükümeti ve iktidardaki Yüksek Askeri Konsey tarafından tanınacaktır.

— Anlaşmanın imzalandığı tarihten geçerli olacak ateşkese uyulacak ve bunun denetimi Libya Cemahiriyesi ve Nijer Birliklerince yapılacaktır.

— Taraflar birbirleri aleyhinde basın yoluyla yürüttük leri kampanyaya son vereceklerdir.

— Taraflar Çad toprakları üzerinde yolculuk özgürlüğünü kabul edeceklerdir.

— Taraflar, askeri komiteye, Çad toprakları üzerinde yabancı askeri üsler bulunup bulunmadığını araştırma konusunda yardımcı olacaklardır.

— Anlaşmanın uygulanmasını Libya Cemahiriyesi, Nijer ve Sudan denetleyecektir.

— Varılan anlaşmanın uygulanmasını denetlemek amacıyla 7 Haziran 1978 tarihinde bir konferans toplanacaktır.

— Anlaşma 27 Mart 1978'den geçerli olacaktır.

MAPUTO

★ **Mozambik Halk Cumhuriyeti'nde** yeni bir askerlik yasası çıkmıştır. Yasa gereğince, 18 yaşını bitiren herkes, iki yıl süreyle askerlik görevi yapmakla yükümlü kılınmıştır.

CEZAYİR

★ **Cezayir İşçi Sendikaları Birliği (UGTA)**'nin 5. Genel Kurulu yapılmıştır. Genel Kurula bin de legenin katıldığı ve sendikaların görevlerinin saptandığı bildirilmiştir. Ayrıca 16-23 Nisan tarihleri arasında Prag'da yapılacak olan 9. Dünya Sendika Kongresi'ne katılma kararı da alınmıştır.

LİZBON

★ **Portekiz'in** yeni hükümeti, daha önce devletleştirilmiş bulunan bazı turistik tesislerin yeniden özel teşebbüse devrine karar vermiştir. **Portekiz**'de **Soares** rejiminin başlattığı kapitalistleştirme girişimlerinin, turizm iş kolunda çalışan işçiler tarafından protestolarla karşılandığı haber verilmiştir.

VİYANA

★ **Avusturya Komünist Partisi** adına bir açıklama yapan Politbüro üyelerinden **Erwin Scharf** ABD'de insan hakları savunuculuğu yaptığı için ölüme mahkum edilen **John Harris**'in davasının yeniden ele alınması gerektiğini belirtmiştir. **Scharf**, ABD yetkililerinin, politik düşünceleri nedeniyle insanlara cinayet gibi suçlar yakıştırmada gösterdikleri ısrarı da sert bir dille kınamış, daha önce bu ülkede girişilen politik cinayetlere dikkat çekmiştir.

BUENOS AİRES

★ **Arjantin Sol Halk Cephesi** lideri **Abelardo Ramos'un Alta Gracia** kentinde tutuklandığı haber verilmiştir. Cephe lideri Ramos'un tutuklanmasını protesto eden **Arjantin Halk Cephesi**'nin, bu konuda İçişleri Bakanlığına da bir ihtar gönderdiği belirtilmiştir.

SALISBURY

★ **Federal Almanya**'nın gerici Hıristiyan Sosyalist Birlik Partisi Başkanı **Strauss'un**, ırkçı Güney Afrika Devlet Başkanının elinden ırkçılara verilen bir madalya aldığı öğrenilmiştir. Bilindiği gibi **Strauss**, Federal Almanya'da da neo-nazilere müsamaha edilmesini ve demokratik hak ve özgürlüklerin kısılmasını savunmaktadır.

ATİNA

★ **Karamanlis** hükümeti, parlamentoya sunduğu **«terörizmle mücadele»** yasasında ısrar etmiştir. Batı Avrupayı saran terörizm dalgasının Yunanistan'ı da etkisi altına alabileceğini belirten **Karamanlis**'e yakın çevreler, yasa hakkındaki çalışmaların parlamentodaki komisyonda başladığını da bildirmişlerdir.

SOFYA

★ Sosyalist Ülkeler Ekonomik İşbirliği Örgütü Dış Ticaret Komisyonunun 51'inci toplantısı çalışmaları Sofya'da başlamıştır.

Toplantı, Komisyon Başkanı ve Sovyet Dış Ticaret Bakanı Nikola Patoliçev'in bir konuşmasıyla açılmıştır.

Zimbabve Yurtsever Cephesi harekete geçti

★ CEPHE ÜYELERİ, RODEZYA'DA İLERLİYOR

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Zimbabve Yurtsever Cephesi birliklerinin **Mozambik**'te üslenen gerillalarının, **Rodezya**'nın ırkçı yönetimine karşı harekete geçtikleri bildirilmiştir. **Rodezya** birliklerinin, geçen hafta içinde bu gerillalara karşı geniş çaplı bir saldırı düzenledikleri de haber verilmektedir.

Rodezya makamları, girişilen harekât hakkında hiç bir açıklama yapmamışlardır. Ancak bazı kaynaklar, gerillaların 40 mil kadar ilerlediklerini ve bir nehir kenarında durduklarını bildirmektedir. Rodezya birliklerinin, gerilla harekâtını durdurmak için yoğun biçimde hava saldırısı yaptığı belirtilmektedir.

Bu arada gerillalar, iki ayrı dilde yazılmış olan ve siyah halkı **«iç çözüm»** anlaşmasını tanımamaya çağıran bildiriler dağıttıkları bildirilmektedir. Bilindiği gibi Zimbabve Yurtsever Cephesi, ırkçı Smith ile uzlaşmacılar arasında varılan **«iç çözüm»** anlaşmasını tanımamaktadır.

Çeşitli ülkelerde Nötron Bombası kınanıyor

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Finlandiya Merkez Partisi Sekreteri, yumuşamaya aykırı olan ve ölüm saçan nötron silahının, silahlanma yarışının daha da şiddetlenmesine neden olacağını belirterek, böyle bir silahın yasaklanması amacı ile, BM çerçevesi içerisinde uluslararası bir forum çağırılması gerektiğine işaret etmiştir.

Öte yandan 90 tane Portekiz Milletvekili, nötron bombasının kanun dışı sayılmasını isteyen bir bildiri yayınlamışlardır. İngiltere'de de binlerce kişinin nötron bombasının yasaklanmasını isteyen bir bildiriyi imzalamakta oldukları bildirilmiştir.

Öte yandan Sovyetler Birliği'nin büyük kentlerinde nötron bombasına karşı gösteriler yapıldığı bildirilmiştir.

Israil işgal ettiği bölgelerde kukla rejimler kurmaya çalışıyor...

★ GAZZE VE BATI ŞERİA'DA ÖZERKLİK VERMEYE HAZIR OLDUĞUNU BELİRTEN İSRAİL YÖNETİMİ, GÜNEY LÜBNAN'DAN DA GERİ ÇEKİLMEYECEĞİNİ AÇIKLADI

★ FKÖ, 36 SAAT İÇİN ATEŞ-KES'İ KABUL ETTİ. BU SÜRE İÇERİSİNDE İSRAİL BİRLİKLERİ GERİ ÇEKİLMEZSE, SAVAŞA DEVAM EDECEK.

★ CARTER, SEDAT'A MESAJ GÖNDERDİ

DIŞ HABERLER SERVİSİ

İsrail'in daha önce ve son olarak işgal ettiği topraklar üzerinde bir kukla rejim kurmaya çalıştığı bildirilmiştir. **Gazze** ve **Batı Şeria**'da yaşayan Filistinlilere, **İsrail** yönetiminde bir özerklik tanınmasını kabul ettiğini Mısır'a bildiren **İsrail** yönetimi, **Güney Lübnan** topraklarından da kısa sürede çekilmeyeceğini açıklamıştır. **İsrail** yönetiminin istediği sağcı güçlerin denetiminde bir mekanizma kurulmadan, **Güney Lübnan**'dan ayrılmayacağını açıklayan **İsrail** Harp Bakanı **Ezer Weizmann**, ateş - kes'in uyulmaması halinde, daha büyük bir orduyla bölgeyi işgal edebilecekleri yolunda tehditler de savurmuştur. Gözlemciler, **İsrail** yönetiminin 425 sayılı BM Güvenlik Konseyi kararını tanımamasının, yani işgal ettiği Güney **Lübnan**'dan çekilmemesinin Ortadoğu barışı için büyük bir tehlike olduğunu kaydetmektedir.

Öte yandan BBC'nin **İsrail** radyosuna dayanarak verdiği bir habere göre, FKÖ lideri **Arafat**, Lübnan'a gelen BM kuvvetleri başkomutanı ile yaptığı bir görüşmeden sonra, 36 saatlik bir ateş-kes'i kabul etmiştir. **Arafat**, bu süre içerisinde **İsrail** kuvvetlerinin geri çekilmemesi halinde, çarpışmaların devam edeceğini de sözlerine eklemiştir.

Çeşitli ajansların bildirdiklerine göre, **İsrail**, bölgeden çekilmek yerine, mevzilerini sağlamlaştırmak yolunda önlemler almakta, bu da bölgeye gelen BM askerlerine zorluk çıkartmaktadır.

Bu arada Mısır'ın Washington Büyükelçisi **Eşref Gorbal**, hükümetiyle temaslarda bulunmak üzere Washington'dan Kahire'ye gelmiş ve Başkan **Carter**'den Sedat'a bir mesaj getirmiştir. Mesajın kapsamı konusunda açıklama yapılmamakla birlikte, bunun Ortadoğu sorununa bulunacak çözüm ve son **Carter - Begin** görüşmesiyle ilgili olduğu sanılmaktadır.

ABD'DE İNSAN HAKLARI KONFERANSI SONA ERDİ

DIŞ HABERLER SERVİSİ

ABD'nin Ohio eyaletinin Yellowspring kentinde düzenlenen «ABD'de İnsan Hakları» konulu bir konferans sona ermiştir. Konferansta Carter'ın, başka ülkelerdeki insan haklarının savunuculuğunu yapmaya kalkıştığı, halbuki ABD'de insan haklarının çiğnenmekte olduğu belirtilmiştir. Konferansta, ABD yerlilerine, zencilere ve Porto Riko'lulara karşı resmi makamların ırk ayrımı politikası izlediği belirtilmiş, ekonomik bunalımın derinleşmesinin, işsizliğin artmasına neden olduğuna işaret edilmiştir. Bu arada, ABD'deki bütün siyasi tutukluların serbest bırakılmasını isteyen konuşmalar yapılmıştır.

Konferansta, ABD'de insanların siyasi görüşleri yüzünden iz lendiğini, yerlilerin bütün haklardan yoksun olduklarını gösteren kanıtlar okunmuştur. Çeşitli kitle ve meslek örgütlerinin öğrenci ve zenci örgütlerinin katıldığı konferansta, ABD'nin ve dünyanın toplumsal çevreleri, ABD'de insan haklarının çiğnenmesine karşı verilen savaşımı desteklemeye çağırılmıştır.

Ürdün İsrail'in çekilmesini istedi

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Suudi Arabistan'da yayınlanan El Cezir Gazetesine bir demeç veren Ürdün Dışişleri Bakanı İbrahim, Ürdün'ün, İsrail Silahlı Kuvvetlerinin işgal ettiği Arap topraklarından çekilmelerinin ve Filistin Halkına ulusal haklarının ve özellikle kendi kaderini tayin hakkının garanti edilmesinin, Ortadoğu sorununun çözümlenmesi için bir temel olarak kabul ettiğini söylemiştir.

Arap Birliği "Birlik Zirvesi,, önerdi

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Kahire'de toplanan ve Direniş Cephesi ülkelerinin katılmadığı Arap Birliği Dışişleri Bakanları, Ortadoğu sorunu üzerindeki ayrılıkların giderilmesi için en kısa zamanda bir «Birlik Zirvesi» toplanması çağırısı yapmışlardır. Toplantıda ayrıca, dört ülkenin temsilcilerinin katıldığı bir komisyon kurmuşlardır. Bu komisyon, Direniş Cephesi ülkeleri ile Mısır arasındaki ayrılıkların giderilmesinin yollarını araştırmakla görevlendirilmiştir.

Bilindiği gibi, Direniş Cephesi ülkeleri olan Suriye, Libya, Cezayir, Irak ve Yemen Demokratik Halk Cumhuriyeti bu toplantıyı boykot ederek katılmamışlardı.

JKP, ABD üslerinin kurulmasını protesto etti

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Japonya Komünist Partisi, Japonya'da ABD savaş uçaklarına, savaş gemilerine ve denizaltılarına hizmet etmek üzere kurulacak olan ABD üslerini protesto etmiştir. Bir grup Komünist Partili Milletvekili tarafından Cumhurbaşkanı Fukuda'ya sunulan bildiride, «Japonya'daki ABD askeri üslerinin genişletilmesi, Japonya'nın, ABD' nin Uzakdoğu stratejisine sürüklenmesi yolunda atılmış yeni bir adımdır» denmiştir.

Laos Halkı önünde duran yeni görevleri belirledi

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Laos Devrimci Halk Partisi'nin kuruluşunun 23. yıldönümünde, ülkenin önünde duran yeni görevler belirlenmiştir. Yeni tarım ürünlerinin geliştirilmesi, odun üretiminin artırılması, devlet ticaret ağının tamamlanması, ülke parasının sağlamlaştırılması ve sulama sistemlerinin geliştirilmesi olarak belirlenen yeni görevlerin, Laos halkını sosyalizmin kuruluşuna yaklaştıracağı açıklanmıştır.

Butto'nun idam kararı elçiliklere gönderildi

İSLAMABAD, (ANKA)

Pakistan askeri yönetimi, Lahor Yüksek Mahkemesi t[illegible]n dan ölüm cezasına çar[illegible] eski Başbakan Zülfikar [illegible]t to'nun gerekçeli idam [illegible]nı Büyükelçiliklerine gö[illegible]rmiştir.

Butto'nun ölüm cezasına çarptırılması ile ilgili gerekçeli kararın 405 sayfa olduğu bildirilmiştir.

Brezilya'da ölüm mangası kurucusu serbest bırakıldı

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Brezilya'da ilericilere ölüm saçan ölüm mangalarının kurucularından olduğu belirlenen Komiser Sergio Fleury' nin serbest bırakıldığı bildirilmiştir. Üç kişinin ölümünden sorumlu bulunarak tutuklanan Fleury'nin davasına bakan savcının faşist cunta tarafından değiştirildiği, yerine atanan savcının da üç kişiyi öldürmekten sanık komiseri serbest bıraktığı öğrenilmiştir.

Meksika'nın OPEC'e girmemesi isteniyor

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Amerikan Dışişleri Bakanlığı Dergisi «Foreign Policy» de çıkan George Grayson imzalı bir yazıda, Meksika'nın OPEC'e (Petrol İhraç Eden Ülkeler Örgütü) girmemesi istenmiştir. Yazıda, Meksika' nın ABD uyarılarını dinlememesi halinde turist boykotu, ekonomik ambargo ve ticaret boykotu gibi olaylarla karşı karşıya kalmasının mümkün olduğu kaydedilmiştir.

Fransa açıklarında petrol kusan şilep: AMACO CADIZ

Amoco Cadiz'in kazadan sonraki hali yanda görülüyor

BU TÜR KAZALARIN SORUMLUSU UCUZ BAYRAKLI GEMİLER KULLANAN ÇOK ULUSLU ŞİRKETLER

Fransa'nın Atlantik kıyıları, kara bir ölümle burun buruna. Geçen hafta Portsall kenti açıklarında karaya oturan Liberya bandıralı «Amoco Cadiz» Shell şirketi hesabına petrol taşıyordu. Şimdi ise 250 bin petrolü denize dökerek, pembe granitle döşeli bu kıyıları öldürmeye başladı. Bu kaçınılmaz bir alın yazısı ve akla gelmeyen faciamıydı?

16 Mart 1978 saat 10'da Amoco Cadiz tankeri Fransa açıklarından telsiz sinyalleri gönderiyor ve dümeninde önemli bir arıza meydana geldiğini bildiriyordu. Dev tankerin sinyallerini alan Federal Alman kılavuz gemisi, derhal olay yerine geliyor ve yardım edebileceğini söylüyordu. Ama bilindiği gibi, kapitalizmde her şeyin bir fiyatı vardır Federal Alman kılavuz gemisi ile tanker arasındaki pazarlığın 13 saat sürdüğü, bu sırada çalkantılı olan denizin kazayı daha da korkunçlaştırdığı ve fiyat konusunda anlaşılamadığı için de geminin karaya oturduğu bildiriliyordu.

Sinyalleri alan Brest limanındaki yetkililer ise, Fransa'nın liberal bir ülke olması ve özel teşebbüsün çıkarlarına karışmamak ilkesini savundukları gerekçesiyle de yardım isteyen tankere müdahale etmemeyi yeğliyorlardı.

Sonuçta, liberal ekonomi ve özel teşebbüsün çıkarları, Fransa kıyılarını, uzun yıllar izlerini silemeyeceği bir olayla karşı karşıya bıraktı. Gemi parçalanmaya başladı, 80 bin ton petrolü denize döküverdi ve kalan 150 bin ton da ağır ağır Britanya halkının nefretini ve protestosunu kazanaraktan akmaya devam etti. Şimdi İngiltere kıyılarına ilerleyen kara ölüm, denizdeki tüm canlıları yok ediyor. Balıkçılık ve istiridye yetiştirerek yaşamını kazanan halkın ekmeğiyle oynuyor. Geomon denilen yosunla ilaç sanayiine hammadde sağlayan kıyı sakinlerini açlığa terkediyor. Ama suçlu petrol mü?

ÇOK ULUSLU ŞİRKETLERİN DÜMENLERİ

Facïaya neden olan tanker, Shell'e ait, fakat Liberya bayrağını taşıyor. Deniz ulaşımında ucuz bayraklı gemiler olarak nitelendirilen cinsten.

Bilindiği gibi, çok uluslu şirketler, kendi gemilerini kullanmak yerine, kalkınmakta olan ülkelerin ucuz deniz taşımacılığından yararlanmak peşindeler. Liberya, Panama, Kıbrıs, Singapur bayraklarını taşıyan bu gemiler, çok ulusluların kârlarına kâr katıyor.

Bu gemiler sayesinde, çok uluslu şirketler % 30 - % 50 işletme giderinden kâr ediyorlar. Vergi konusundaki kazançları da ayrı. Her biri yüzen bir esir kampı olan bu gemilerde, kalifiye denizciler yerine, gelişmekte olan ülkelerin topraktan kopan köylüleri, işsizleri çalıştırılıyor. Son derece düşük ücret alan bu insanlar ise, her türlü sosyal güvenceden yoksun bırakıldıkları gibi, açlığın eşiğinde dolaşıyorlar. Günde 12-14 saat çalışıyorlar. Oysa aynı gemide Amerikalı mürettebat çalışsa, ücretlerin iki katını ödemek gerekecek, vergiler binecek, taşıma ücreti artacak, sigorta gündeme gelecek.

CGT VE FRANSIZ KOMÜNİST PARTİSİNİN AÇIKLAMALARI

Fransa kıyıları, zaman zaman bu tür kazalara sahne oluyor. Bunlar arasında ucuz bayraklı gemilerin çoğunluğu oluşturması, olaylara Fransa'nın en etkin sendikalarından CGT'nin karışmasına neden oldu. 1974 yılında CGT, Fransız rıhtımlarında 100 kadar gemiyi bloke etmiş ve armatörlerden 3 milyon dolar tutarında ödenmemiş ücret elde etmişti. Çünkü bu tarihte, böyle bir kaza daha olmuştu.

Son kazadan sonra bir açıklama yapan CGT yetkilileri şöyle diyorlar: «Ucuz bayraklılara saldırmakla hiçbir şey elde edilemiyor. **Asıl suçlular, yani çok uluslu şirketler** paçayı kurtarıyorlar. Yumuşak önlemlerle hiçbir sonuç alamayız. Bütün gemileri bloke etmek, asıl sahipleri, kendi bayraklarını taşımaya zorlamak gerek. Çevre kirlenmesinin sonuçlarını da petrol şirketlerine ödetmek gerek.»

Fransız Komünist Partisi ise, bir komite oluşturmuş ve zararların ödetilmesi yolunda çalışmalara başlamış. Ayrıca, ucuz bayraklıların asıl sahiplerine karşı savaşımın yoğunlaştırılması için de çalışmalar yapıyorlar. Fransa Başbakanı Raymond Barre ise, bölgeyi helikopterle ziyaret etmiş ve çekip gitmiş. Brötanya halkı şimdi ona da ateş püskürüyor.

BREST'DEKİ BÜYÜK GÖSTERİLER

Kazadan sonra Brest'deki balıkçılar, büyük bir kitle gösterisi düzenlediler. Genellikle kafalarda, «işte canım yine komünistler yürüyor» imajı taşıyanlar için bu yürüyüş olağan sayılırdı. Ama Brest balıkçıları, Brötanya kıyıları ahalisi için açlığa, işsizliğe karşı can alıcı bir eylem olduğunu vurgulamak gerekir. Brestli balıkçılar, «petrol değil, iş istiyoruz», «ucuz bayraklı kaza gemilerine hayır» belgileriyle yürürken, bir heyeti de Emniyet Müdürlüğüne gönderiyor ve tanker tonajlarının kısıtlanmasını, ucuz bayraklı gemilerin Fransa açıklarından geçmesinin talep ediyorlardı.

Hakları da vardı. Kıyıların gel-git olaylarına açık olması, petrolü kıyılara itiyordu. Bölgedeki Yedi Adalarda, nesli tükenmekte olan kuşların korunmasına devam edilemeyeceği de kesinleşiyordu. Bu arada denize dökülen petrolü temizleme çalışmalarının da büyük zararlara yol açtığı belirtiliyor. Örneğin, petrolü yoketmek için denize dökülen deterjanların, en az petrol kadar zararlı olduğu bildiriliyor. Sebze bahçelerinin, ekinlerin petrolle kaplandığı otlayan ineklerin hastalandığı, balıkların ve kuşların öldüğü, istiridyelerin kuruduğu, yosunların işe yaramaz hale geldiği bir ortamda, halk yürümesin de ne yapsın?

Brest halkının deyimiyle «denizdeki petrolü süpürge-faraşla temizlemek» yerine, çok uluslu şirketlerin bu tür uygulamalarına son vermek, böylesi kazaların önlenmesinin en kestirme yolu. Çünkü son zamanlardaki deniz kazalarının yüzde 75'ini, çok uluslu şirketlerin hesabına mal taşıyan ucuz bayraklı gemiler yapıyor. Bunların çoğunluğu da petrol taşıyor.

Brest Halkının proterto gösterisi

TUSTAV

İhraç edilmesi düşünülen buğdaylar çimlenmeye başladı

Toprak Mahsulleri Ofisi'nin depolama yetersizliği binlerce ton buğdayın toprağa gömülmesi ile çözümlenmeye çalışıldı. Geçmiş yıllarda denenen ancak hiçbir teknik önlem alınmadan yapılan gömme işleminin binlerce ton buğdayı çürüttüğü sanılıyor.

EDİRNE (İSTA)

Depolama tesislerinin yetersizliği yüzünden toprağa gömülen binlerce ton buğdayın bütün kış yağmur altında kalarak çürüdüğü, fazla derine gömülmeyen buğdayların yer yer çimlenmeye başladığı belirlenmiştir.

Tarımsal üretim açısından verimli bir dönem olarak nitelenen 1976 yılı ürünü buğdayların yaklaşık 5,5 milyon tonu tüketim fazlası olarak elde kalmış, ancak çok uluslu bir tekelle beliren anlaşmazlık sonucu Türkiye bu ürünü ihraç etme olanağı bulamamıştır. Toprak Mahsulleri Ofisinin elindeki mevcut silolar bu buğdayı alamayınca geçmiş dönemlerde denenmiş bir yola başvurulmuş ve binlerce ton buğday, derin çukurlar kazılarak toprağa gömülmüştür. Gömülme işleminde uygulanması gereken bazı teknik noktaların ihmal edilmesi ve gömme işleminin yeterince derin çukurlar kazılmadan gerçekleştirilmesi buğdaylarda hızlı bir çürümeye yol açmıştır.

Bu günlerde Trakya bölgesinin birçok yerinde üzeri naylonlarla kaplanmış dizi dizi tümseklere rastlanmaktadır. Bu tümseklere dikkatlice bakıldığında, çimlenen buğdayların torbaları kaldırdığı görülmektedir. Çimlenmenin başlaması buğdayların ne kadar yüze gömüldüğünü göstermektedir. Bölge Ziraat Müdürlüklerinde çalışan uzmanlar ihraç edilmesi düşünülen bu buğdaylara hiç bir alıcı ülke çıkmayacağını belirtmektedirler. Uzmanlar bu buğdayların iç piyasaya sürülmesinin de halk sağlığı açısından zararlı olduğunu savunmaktadırlar.

Trakya'nın bir çok yerinde üzeri naylonlarla örtülmüş tümseklere rastlanıyor. Bu tümseklerin altında binlerce ton buğday var. Buğdaylar bütün kış aldıkları yağmur nedeniyle baharla birlikte çimlenmeye başlamışlar. Uzmanlar bu buğdayların ihraç edilemeyeceğini yurt içinde sürülmesi halinde ise halk sağlığını tehdit edeceğini söylüyorlar.

Belçika, Türkiye'nin AET'ye tam üyeliği için öneride bulunacak

★ OECD İÇİNDE KURULACAK KONSORSİYUM'UN TÜRKİYE'YE 150 MİLYON DOLAR VERECEĞİ BELİRTİLDİ

★ TÜRKİYE ÇELİK İTHALİNİN BEŞTE BİRİNİ BELÇİKADAN YAPACAK

Belçika Dışişleri Bakanı Henri Simonet Başkanlığında ki heyetin Türkiye'deki temasları sonucu Belçika'nın 3-4 Nisan'da toplanacak AET Bakanlar Konseyi Toplantısına AET'ye tam üyelik için öneri götürmesinin beklendiği bildirilmiştir. Bu arada OECD ülkeleri çerçevesinde oluşturulan konsorsiyumun Türkiye'ye yapacağı yardımın 100 milyondan 150 milyon dolara çıkarılması konusunda da anlaşmaya varıldığı açıklanmıştır.

Türkiye Dışişleri Bakanlığı yetkililerince yapılan açıklamada Türkiye ile Belçika Dışişleri Bakanları arasında yapılan görüşmelerde ikili ilişkilerin yanısıra, ambargo, ABD ve Kıbrıs konusunun da ele alındığı ifade edilmiş, ayrıca bu yıl içinde iki ülke arasındaki iktisadi ilişkilerin canlandırılması amacıyla ticari heyetlerin karşılıklı ziyaretler yapacakları belirtilmiştir.

Halen Türkiye ile Belçika arasındaki ithalat ve ihracat dengesinin üçte biri Türkiye aleyhine işlediğini kaydeden Dışişleri Bakanlığı yetkilileri, ayrıca Türkiye'nin dışarıdan sağladığı çeliğin beşte birini Belçika'dan sağlaması konusunda da anlaşmaya varıldığını söylemişlerdir.

Böyle bir anlaşmanın uygulamaya konulması halinde Türkiye Belçika'dan muhtemelen 100 bin ton çelik ithal edecektir.

Öte yandan görüşmelerde Belçika Heyeti'nden Türkiye'de inşaası planlanan Oymapınar ve iki barajın elektrik ekipmanı için ihaleye katılma önerisi gelmiş ve Türkiye Dışişleri Bakanlığınca olumlu karşılanmıştır. Alınan bilgiye göre, Oymapınar ve diğer iki barajın elektrik ekipmanı ihale bedeli toplam 97 milyon dolar olup ihaleye 17 ülke katılmaktadır. Yetkililer Türkiye ile Belçika arasında Türkiyeli işçilerin üzerine ayrıntılı bir görüşme olmadığını daha önce imzalanan anlaşmaların devam ettiğini bildirmişlerdir.

Apaydın, Faşizme ihtar eyleminin Anayasal olduğunu belirtti

HABER MERKEZİ

İstanbul Barosu Başkanı Orhan Apaydın yaptığı açıklamada, Faşizme İhtar eyleminin, kaynağını Anayasa'dan aldığını. Anayasa'nın başlangıç bölümünün ve çağımızın evrensel demokratik hukukunun direnme hakkını meşru saydığını belirtmiştir. Apaydın, açıklamasında, Başbakan Ecevit ile Bakırköy Cumhuriyet Savcısı'nın Faşizme İhtar eylemine ilişkin ilk demeçlerinde yasal yetkilerinin sınırlarını aştıklarını ifade etmiştir.

Apaydın, kendisine yöneltilen sorulara şu cevapları vermiştir:

SORU: Sayın Apaydın, ülkemizde giderek artan ve toplu öldürmelere kadar varan faşist saldırıları kınamak, protesto etmek amacıyla, DİSK, Faşizme İhtar eylemini kararlaştırdı ve uyguladı. DİSK Genel Başkanı ve Yürütme Kurulu, yaptıkları açıklamalarda eylemin kaynağının anayasal olduğunu savundular. Bir kısım çevreler ise eylemi suç olarak nitelediler. Bir hukukçu olarak siz bu konuda ne düşünüyorsunuz?

Orhan APAYDIN: Direnme, insan doğasından kaynaklanan bir hak olarak tarihsel gelişmenin tüm aşamalarında varlığını göstermektedir. İnsanın yaşama hakkını koruması için direnmesine esasen hiç bir güç engel koyamaz. Meşru savunma hakkı bu nedenle hukuk tarafından tanınmak zorunda kalmıştır. Tarih boyunca, köleler köle sahiplerine, serfler feodallere ve burjuvazi aristokrasiye karşı direnme haklarını kullanmışlardır. Çağımızda, demokratik evrensel hukuk, insan hakları sözleşmeleri biçimindeki metinlerde, kapitalizmin ürettiği zorbalık rejimlerine karşı insanların direnme haklarını içermektedir. Çağımızın zorbalığı faşizme direnme, Anayasal metinlerde yazılı haklar niteliğindedir. 1961 Anayasamızın başlangıç bölümünde direnme hakkı açıkça tüm vatandaşlara tanınmaktadır. Faşist saldırganlığa karşı Anayasal düzeni koruma amacını güden direnme hakkı, Anayasa'dan doğan bir haktır.

Faşist saldırganlığın boy hedefi işçi sınıfı ve onun ekonomik ve demokratik hakları olmaktadır. İşçilerin mesleki demokratik örgütleri, sendikaların, direnme haklarını kullanmaları, doğal görülmenin ötesinde, bir görev sayılmalıdır. İşçi sınıfının direnmesi, özünde, bir meşru savunma niteliğindedir. Bir kişinin, kendi yaşamını tehlikeye düşüren tehlike karşısında, o tehlikeyi bertaraf etmesini yasaların engellemesi, kuşkusuz geçersiz kalacaktır.

SORU: Faşizme İhtar eyleminin hemen ardından Sayın Başbakan bir kısım örgütleri, üyelerini, eyleme katılmaları için zorlamakla suçladı. Bakırköy Cumhuriyet Savcısı da «Eylemin suç olduğundan kuşkumuz yok, hangi maddeye girdiğini araştırıyoruz» dedi. Bu demeçler hukuksal açıdan nasıl değerlendirilebilir?

Orhan APAYDIN: Anayasamız yürütme, yargı ve yasama organlarını kuvvetler ayrılığı sistemi içinde ayrı ayrı düzenlemiştir. Yürütmenin başı Başbakanın yargı organını etkileyici beyanlarda bulunması, yetki sınırlarını aşması demektir. bakımdan Başbakanın Ortada bir suç varsa bunu saptayacak tek merci bağımsız mahkemelerdir. Bu bakımdan Başbakanın DİSK'i ve onu destekleyen kuruluşları suç işlemekle itham etmesi yerinde bir davranış sayılamaz. Kaldı ki, DİSK, üyelerini zorlamamış, Faşizme İhtar eyleminin yapılmasında yarar gördüğünü söylemiştir. Üyelerini zorlayan bir davranış yoktur. Kaldı ki, bir örgüt ne kadar güçlü olursa olsun beşyüzbin dolayında üyesini zorla eyleme itmenin olanağı yoktur. Demokratik örgütler içinde aynı düşünce geçerlidir. Direnişe bir milyona yakın insanın katılması, kişilerin inançları doğrultusunda eyleme girdiklerini kanıtlamaktadır. Savcının demeci de yasalara uygun değildir. Savcı, yargılama değil, sadece iddia görevini yapar. Yasalar, iddia görevini yaparken tarafsız olmayı öngörür. Siyasal kanaat veya çeşitli etkilerle iddia görevinin yapılması yasalara aykırıdır. Savcı bu sözü söylediğinde henüz soruşturmaya başlamamıştır, kanıtları toplamamıştır. En önemlisi savunmayı almamıştır. Savcının bu koşullarda verdiği beyan, açıkça yasanın ihlali demektir.

Faşizme ihtar eyleminde tutuklananların serbest bırakılması istendi

HABER MERKEZİ

★ İZMİR'DE 44 DEMOKRATİK YIĞIN ÖRGÜTÜ DİRENİŞ NEDENİYLE AÇILAN SORUŞTURMALARIN DA DURDURULMASINI İSTEDİLER

★ FAŞİZME İHTAR EYLEMİ NEDENİYLE TUTUKLANANLARIN SERBEST BIRAKILMASI İSTENDİ

İzmir'de 44 Demokratik yığın örgütü yaptıkları ortak açıklamada, hükümetin «Faşizme İhtar» eylemini yasa dışı kabul etmesini «talihsizlik» olarak değerlendirmiş ve eyleme katıldıkları için tutuklananların derhal serbest bırakılması istenmiştir.

İzmir'de 44 demokratik kitle örgütü, hükümetin «Faşizme İhtar» direnişini yasa dışı kabul etmesini, talihsizlik olarak nitelemiş. Direniş nedeniyle açılan soruşturmaların durdurulmasını, tutukluların serbest bırakılmasını istemişlerdir.

Aralarında, TÖB-DER, TÜM-DER, TMMOB'ne bağlı odalar, Türkiye Maden-İş, Genel-İş, Petrol-İş Sendikaları ile İGD, İKD, Çağdaş Hukukçular Derneği İzmir Şubelerinin de bulunduğu 44 demokratik kuruluş, MHP ve Ülkü Ocakları Derneklerinin kapatılmasını, faşist yuvaların dağıtılmasını istedikleri ortak açıklamalarında, özetle şu görüşlere yer vermişlerdir.

«Faşizme karşı tüm demokrasi yanlılarının yer aldığı ihtar direnişinin, CHP'nin ağırlıkta olduğu hükümet yetkililerince «yasa dışı» olarak nitelenmesi bir talihsizlik olmuştur. Çünkü, uluslararası tekeller ve yerli işbirlikçilerine yeşil ışık yakan bu niteleme, onlar karanlık emellerine malzeme yapmakta gecikmediler. İşçi sınıfı etrafında halkalanan emekçi güçlerin, faşizme karşı yönelmiş ilk ihtarını, hükümete yönelmiş gibi göstermeye çalıştılar. Faşist Ülkü Ocakları ve MHP, kontr-gerilla gibi gizli açık örgütlerce planlı olarak yürütülen, faşist cunta özlemleri için onlar tarafından tezgahlanan anarşik olayların kaynağını buna bağlamaya çalıştılar.

Tüm bu çabalarına rağmen, «takke düşüp, kel görünmektedir.» Bunun son örnekleri, faşist Mussolini'nin «Roma yürüyüşü» benzeri, «büyük yürüyüş»ü başlattıklarını söylemeleri, faşist yuvaların, kontr-gerillanın, eli kanlı komandoların üstüne giden ilerici yurtsever Savcı Doğan Öz'ün yine bunlarca katledilmesidir.»

MC'nin hükümetten uzaklaştırılmasının, faşist tehlikenin varlığını yok etmediğini savunan demokratik kitle örgütleri, faşizme ihtar direnişi sonrası açılan soruşturmalar ve yapılan tutuklamaların, faşizm tehlikesini gözden kaçırmayı amaçladığını belirtmişlerdir. Soruşturma ve tutuklamaları anti-demokratik bir uygulama olarak değerlendirmişlerdir.

Demokratik kuruluşlar, ortak açıklamalarında, emekçi halkın özgürlükleri üzerinde oynanmak istenen oyunların ancak, faşizme karşı demokrasiden, emperyalizme karşı ulusal bağımsızlıktan yana olan güçlerin örgütlü mücadelesiyle bozulacağını da bildirmişlerdir.

TEK'te direnişe katılanlar hakkında koğuşturma açıldı

ANKARA, (İSTA)

Türkiye Elektrik Kurumu Genel Müdürlüğü «faşizmi uyarı» direnişine katılan işçilerle direnişi destekleyen memurlar hakkında koğuşturma açmıştır. Türkiye Elektrik Kurumu Sivil Savunma Müdürlüğünce yürütülen koğuşturma sonunda TEK yetkililerinin 100'den fazla işçi ve memura çeşitli idari cezalar verilmesini istediği bildirilmektedir.

Türkye Elektrik Kurumu Genel Müdürü Behçet Yücel 20 Mart'ta yapılan direniş eylemi üzerine derhal eyleme katılanların tesbit edilmesini istemiştir. Sivil Savunma Müdürü yaptığı tahkikat sonunda bazı isimleri tesbit ederek bu isimler hakkında soruşturma açılmasını istemiştir.

televizyon

19.00 GELİN TARTIŞALIM
19.25 GELECEĞE MİRAS
20.00 HABERLER
20.45 BEŞ DAKİKA (YARARLI)
20.50 ZENGİN VE YOKSUL (DİZİ SÜRÜYOR)
21.35 KONSER
21.55 HABER PROGRAM
22.45 GÜNE BAKIŞ

bulmaca

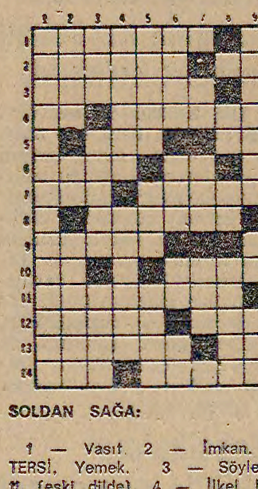

SOLDAN SAĞA:

1 — Vasıt. 2 — İmkan. - TERSİ. Yemek. 3 — Söylenti (eski dilde). 4 — İlkel bir silah - Anlamlı. 5 — Kimi vakit - Bir besin maddesi. 6 — Vücudun bir bölümü - Tellürün simgesi. 7 — Bir renk - Dinde yasak. 8 — Çocukların hesap yapmayı öğrendikleri alet. 9 — Bir din. 10 — Anımsama belirtir - Uyarı. 11 — İlgisiz. 12 — TERSİ. Yer - Tren yolu. 13 — Bir gezegen - Su (eski dilde). 14 — Kışın yağar - İnce, hassas.

YUKARIDAN AŞAĞI:

1 — Kamboçya'nın Amerikancı darbeden önceki devlet başkanı (Adı soyadı). 2 — Düğme deliği - TERSİ. Fizikte bir kanun - Marul, domates, vb ile yapılan yemek. 3 — Kıvam - Kaide - Gelir getiren mülk. 4 — TERSİ. Günümüze özgü - Bankacı. 5 — TERSİ. Düş, ütopya - Olgunlaşmamış - Uganda devlet başkanı. 6 — İçmek fiilinden türer - Bayramlarda yollara kurulan süslü kemer - Dumanın bıraktığı - Uzaklık belirtir. 7 — TERSİ. Bir hayvan - TERSİ. Vücuttan sıvı halde atılan azotlu madde - Şehir dışı bölge. 8 — TERSİ. Yabancı - İskambilde birli - En fazla. 9 — Miras - Belirti - Taraf.

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ:

SOLDAN SAĞA:

1 — Komsomol. 2 — Ak - Olanak. 3 — Servet - Lİ. 4 — ayaY - Alem. 5 — Ferdi. 6 — Es - Teoman. 7 — Tur - Trafo. 8 — Hale - NY. 9 — Kasaba - Ok. 10 — Arat - Kana. 11 — İttifak. 12 — No - Farima. 13 — Serenat. 14 — Ten - Et - LE.

YUKARIDAN AŞAĞI:

1 — Kasavet - Kainat. 2 — Okey - Suharto. 3 — Raf - Rasat - Sn. 4 — Sovyet - Latife. 5 — Ole - reteB - Fare. 6 — Matador - Akaret. 7 — On - Liman - Akın. 8 — Lale - Afyon - MMal. 9 — Kimono - Karate.

radyolar

TRT 1

05.00 AÇILIŞ
07.30 Haberler
10.01 Arkası Yarın
12.10 Öğle Üzeri
13.00 HABERLER
15.01 Sizlerle Birlikte
08.01 ÇOCUK BAHÇESİ
19.00 HABERLER
20.15 Köy Dağarcığı
21.02 RADYO TİYATROSU
23.00 HABERLER
23.10 Türküler Geçidi
01.00 - 05.00 GECE YARISI

TRT 2

08.00 GÜN BAŞLIYOR
10.30 Adsız Kahramanlar
13.00 HABERLER
14.15 Kent ve İnsan
15.45 Türküler
16.20 Arkası Yarın
17.15 Sakatlar Haftası
18.30 Aile
19.00 HABERLER
20.30 OLAYLARIN İÇİNDEN
23.30 HABERLER
23.55 Program Ve Kapanış

TRT 3

07.00 AÇILIŞ
08.00 Sabah İçin
10.00 Perşembe Konseri
11.15 Öğleye Doğru
12.15 Saz Eserleri
13.00 Konser Saati
17.00 Müzik Dünyasından

yurt haberleri

TÜRKİYE'DE FİYAT ARTIŞLARINDAN EN ÇOK ETKİLENEN KENT ADANA, İKİNCİ İSE ESKİŞEHİR GELİYOR

İSTANBUL (ABC AJANSI)

Devlet İstatistik Enstitüsü (DİE) tarafından yapılan piyasa araştırmasında tüketici fiyatlarındaki artışların 1978 yılı ilk üç ayında en yüksek düzeye çıktığı ortaya konulmuştur. Araştırmaya göre, Türkiye'de fiyat artışlarının en yoğun olduğu illerin başında Adana birinci sırayı almaktadır. Adana'dan sonra pahalılık Eskişehir'de en fazla kendini hissettirmektedir. Araştırmada Bursa ve Ankara'nın fiyat artışlarından en az etkilenen iller olduğu da saptanmıştır. DİE, İstanbul-Ankara ve İzmir gibi büyük şehirlerin yanısıra diğer illerin fiyat artışlarından daha çok etkilendiğini de tespit etmiştir.

1977 yılına göre, fiyat artışları temel tüketim malları ile gıda maddelerinde olmuştur. Mal grupları bakımından ayakkabı, giyim sanayii artışların başında yer almıştır. Gıda maddeleri içinde ise hayvani yağlar, bakliyat, peynir, zeytinyağı, zeytin önemli yer tutmaktadır.

DOĞU VE GÜNEYDOĞU ANADOLU'DAKİ İLÇELERİN YÜZDE 70'İNDE VETERİNER HEKİM YOK

DİYARBAKIR (THA)

Doğu ve Güneydoğu Anadolu bölgesinde hayvancılıkla geçimini sağlayan halkın yüzde 90'ının güç durumda olduğu ileri sürülmüştür.

Diyarbakır, Siirt, Van, Bitlis Mardin, Urfa ve Hakkari illerini kapsayan Diyarbakır bölgesi Veteriner Hekimleri Odası başkanı Dr. Hüseyin Sarınç, doğu ve Güneydoğu Anadolu'daki ilçelerin yüzde 70'inde veteriner hekim bulunmadığını söylemiş, bölgede 1 milyon küçük ve büyük baş hayvana bir veteriner hekim düştüğünü açıklamıştır. Hüseyin Sarınç daha sonra şunları söylemiştir:

«Bölgemizde toprak dağılımı dengesizliği, toprağın belli ve sınırlı ellerde toplanmış olması nedeniyle halkın büyük kesimi hayvancılıkla uğraşmaktadır. Ancak siyasal iktidarların yıllarca sürdürdükleri yetersiz ve yanlış hayvancılık politikaları sonucu bölgenin hayvancılığı istenilen düzeye ulaşmaktan çok geri kalmıştır. Geçimini hayvancılığa bağlayan halk, elinde bulunan hayvanların genellikle yeterince besleyememeleri nedeniyle yeterli geliri sağlayamamaktadır. Aynı zamanda bölgeye veteriner hizmetlerinin götürülmemiş olması hayvanlarda verim düşüklüğünün diğer bir nedenidir. Ancak çok az sayıda veteriner hekimin, araç ve gerecin bulunduğu bölgemizde veteriner hizmetlerinin sınırlı olması doğaldır.

VİRANŞEHİR'DE SAĞLIK HİZMETLERİ DURDU

VİRANŞEHİR (THA)

Viranşehir ilçesinde, iki doktor ve bir sağlık memurunun başka yerlere atanmasından sonra sağlık hizmetleri tamamen durmuştur.

Beş yıldan beri Devlet Hastanesi diş tabibliği görevini sürdüren Osman Avur'un Urfa doğum hastahanesine, Devlet Hastalık Ocağı doktoru Mehmet Kazan'ın İstanbul Zeynep Kamil hastahanesine atanmalarından, sağlık memurunda aniden Halfeti'ye gönderilmesinden sonra ilçe tamamen doktorsuz kalmıştır.

Bulutoğlu: Halk sektörünün kurulmasında Halk Bankası araç olacak

ANKARA (ANKA)

Türkiye Halk Bankası'nın 40. Genel Kurulu'nda bir konuşma yapan İşletmeler Bakanı Kenan Bulutoğlu, Halk Bankası'nın halk sektörünün kurulması için araç olarak kullanılacağını söylemiştir.

Türkiye Halk Bankası'nın kredi olanaklarının arttırılacağını söyleyen Bulutoğlu, uluslararası mali kuruluşlar ve sermaye piyasasından sağlanacak olanaklarla bankanın mali gücünün arttırılacağını belirterek şunları söylemiştir:

«Bakanlığımızca, esnaf ve sanatkârlarımızın sağlam projelerle kooperatifler veya halk şirketlerinin kurulmasına yardımcı olacak, onların küçük ve orta boy işletmelerini yönlendirecek, sanayi yapımızda tekelleşme eğilimleri önlenecektir.»

Esnaf ve sanatkârların şimdiye dek yerel pazarların ötesine ulaşamadığını belirten Bulutoğlu, Halk Bankası'nın esnaf ve sanatkârları ulusal pazarlara ve uluslararası pazarlara ulaşması için gerekli tedbirleri alacağını ifade ederek sözlerini şöyle sürdürmüştür:

«Türkiye Halk Bankası halk sektörü için en büyük araç olarak kullanılacaktır.

Tarım ve Orman işçileri için iş yasası hazırlanıyor

ANKARA (İSTA)

Tarım ve orman işyerlerinde çalışan ve İş Yasasından yararlanamayan işçi kitlesini kapsamak üzere yeni bir İş Yasası Tasarısı hazırlıkları ilerlemiştir. Çalışma Bakanlığı uzmanları tasarının gereksinmeye cevap vermesini sağlamak amacıyla işçi, işveren kuruluşlarıyla üniversite ve meslek odaları temsilcilerinin görüşlerine başvurmuştur.

İşçi Sendikaları Konfederasyonları ile ilgili meslek odaları ve üniversite temsilcilerinin görüşlerinin alınmasından sonra tasarının son şeklini alacağı ve bugüne kadar büyük bir boşluk olarak kalan tarım ve orman işçilerinin sorunlarının önemli ölçüde çözüleceği belirtilmektedir.

Faşizm Türkiye'de tırmanırken, tarihin dersleri ve sosyal demokrasinin yanılgıları

CHP anti-faşist savaşımda yerini alacak mı?

Oya BAYDAR

1978 Türkiye'sinde Bulgaristan Halk Cephesi deneyinden alacağımız çok ders var

FAŞİZME KARŞI TEK TEK SİYASAL GÜÇLERİN SOYUTLANMIŞ SAVAŞI DEĞİL ANCAK İŞÇİ SINIFI ÖNCÜLÜĞÜNDEKİ HALK GÜÇLERİNİN EN GENİŞ CEPHE SAVAŞIMI BAŞARI KAZANABİLİR.

İŞÇİ SINIFI DIŞINDAKİ GÜÇLER, KÜÇÜK BURJUVAZİNİN SİYASAL GÜÇLERİ VE SOSYAL DEMOKRASİ BU SAVAŞIM VE CEPHE OLUŞTURULMASI SÜRECİNDE HER ZAMAN İKİRCİKLİ KALIR, SIK SIK İHANET EDER. ONLARI CEPHEYE ÇEKEBİLMEK İŞÇİ SINIFININ VE ONUN ÖRGÜTLÜ GÜCÜNÜN İŞİDİR.

-5-

«Tarihten ders almak» çok kullanılan bir söz. Ancak tarihten ders alabilmek de sınıflar dışı ve sınıflar üstü bir olgu değil. Yanılgılar ve özellikle de konumuz olan sosyal - demokrasinin yanılgıları, onun sınıf kökeninden, sınıf savaşımı anlayışından, bağlı olduğu sınıfsal çıkarlardan bağımsız değil. Doğruların görülmesi, doğrulara gelmek de, yine sınıfsal bir olgu, sınıfsal bir gelişme, sınıfsal bir arınma ve çıkar sorunu oluyor.

Bulgaristan'da tarım birliği 1923 darbesinden ve yanılgısından çok pahalı dersler aldı ve bastıran faşizm güçbirliğini fiilen gündeme getirdi. 1923 darbesinden sonra çok daha gevşek örgütlenmesi olan, kitle oyuna da yanan ama kitleler arasında örgütlü gücü zayıf Tarım Birliği, Komünist Partisi'ne oranla çok daha fazla dağıldı. 5-7 Ağustos 1923 kararında Komünist Partisi, «Tarım Birliği'ne yeniden toparlanması için eluzatmak gereğini» belirtiyordu. Bu yolda atılan somut adımlar Tarım Birliğini özellikle tabanı Komünistlerin yardımının, ortak amaç için çıkarsız bir eluzatma olduğu gerçeğine ikna etti ve ittifak gereğine ilk kez ciddi olarak inandırmaya başladı. Bulgaristan'da kuruluşu on yıllar alan bir Halk Cephesinin subjektif temelleri böylece ilk faşist darbe sırasında atıldı. 1923 anti - faşist ayaklanmasının acı yenilgisi birlikte yaşandı. O acı yenilgiden birlikte ders çıkarıldı. Faşizm altında yapılan Kasım 1923 seçimlerinde güçler birleştirilerek girildi ve Ortak Cephe'nin faşistleri telaşlandıran ilk büyük başarısı o seçimlerde elde edildi. Aynı zamanda, Tarım Birliği içindeki sağ ve sol kanatlar ayrışması aynı süreç içinde keskinleşti, billurlaştı. Yine de, Cephe oluşturmakta adımlar atılır atılmaz başarı sağlanmadı. İnişli çıkışlı bir süreç oldu sağlam bir halk cephesi oluşturma savaşımı. Tarım Birliği ve büyük burjuvazinin nisbi olarak ilerici bir bölümünün güdümündeki Sosyal Demokrat Parti zaman zaman cephe dışına çıktılar, hatta cepheye ihanet ettiler. Örneğin 1926-1927 yılları boyunca Komünist Partisi ve komünistler öncülüğünde girişilen işçi sınıfının birliğini sağlayacak Çalışma Blok'unun oluşturulması girişimi 1927'de Tarım Birliği ve Sosyal Demokratların Çelik Çalışma Blok'un girişimleriyle sabote edildi. Ancak tabandan gelen tepkiler bu girişiminin ciddi ve sonuçsal bir başarı kazanmasını engelledi.. 1927 seçimlerinde Çalışma Blok'u önemli oranda oy aldı. Bu durum sadece faşist diktatörlük deneyen burjuvaziyi değil, Tarım Birliğinden Sosyal demokratlara kadar burjuvaziyle içiçe veya çeşitli dirsek temaslarındaki siyasal güçleri de ürküttü. Bu siyasal partilerin öncelikle sağ kanat yöneticileri hâlâ gerçek tehlikenin - onca deneye rağmen - tam bilincine varmamışlardır. Varsalar bile sınıfsal yapıları elverişli değildi başka türlü davranmaya.

TARIM BİRLİĞİ VE SOSYAL DEMOKRATLAR ÜYELERİNE KOMÜNİSTLERLE İTTİFAK YASAGI KOYUYORLAR.

Yine tarih tekerrürden ibarettir sözcüğünün yanılgısını unutmadan toplum yasalarının şaşmazlığına ve sınıfsal gelişmelerin benzerliğine dikkati çekelim.

Türkiye'de 1977-1978 yılında CHP çeşitli anti - faşist eylemlerde, demokratik kitle örgütleri, örneğin Teknik Eleman Odaları seçimlerinde, kendi dışındaki sol ve özellikle de komünistlerle ittifak ve güçbirliği yapılması için, üyelerini, bazıları gizli bazıları açık genelgelerle uyarmıştı. Yine 1977 seçimlerinde, CHP kendisine sosyalist partilerce yöneltilen seçim işbirliği tekliflerini ya cevaplandırmamış, ya geri çevirmiş; işçi sınıfının Ulusal Demokratik Cephe çağrısı ise, bilinen tartışmalar, sosyal demokrasinin liderinin ve kadrosunun, **«Milleti Cephelere bölmeye karşıyız. Milliyetçi Cephenin karşısına biz de bir Cephe çıkaramayız. Biz bütün milletin sesi olacağı, bir bütün olarak ulusal çıkarları savunacağız»** türünden sözlerine yol açmıştı.

1927 yılı yazında 15 Temmuz günü Bulgaristan'da, acı 1923 deneyini de yaşamış olan Tarım Birliği'nin sağ öğelerin ağırlıkta olduğu daimî bürosu bir genelge ile komitelerine ve üyelerini diğer partilerin özellikle de İşçi Partisinin (Komünist Partisinin legal yapısı) öncülüğündeki hiçbir komite veya gübirliğine katılmalarını bildiriyordu. Aynı yılın Ekim ayında, Tarım Birliği parlamento grubu **«Bir büyük koalisyon kabinesi»** önerdi böylece de partiyi ve hareketi büsbütün burjuvazinin atına koşmuş oldu. Partinin sol kanadı buna karşı çıktıysa da, etkin olamadı. Aynı şekilde **Sosyal Demokrat Parti** de, Komünistlerin etkinliğindeki Çalışma Blok'una karşı, Tarım Birliğinin ve kendisinin içinde olduğu Çelik Çalışma Bloku ve diğer radikal, demokrat ve liberal eğilimli siyasal kuruluşların yer alacakları bir Sol Cephe kurulması önerisini getirdi. Bu arada, tıpkı Türkiye'de UDC çağrısı sonrasında olduğu gibi, burjuvazi sürekli olarak Çalışma Blok'una karşı çıkıyor onu yıpratmaya müttefiklerinden ayırmaya çalışıyor ve özellikle de «Çalışma Blokunda komünistlerin etkin olduğu, bunun onların bir taktiği olduğu» propagandasını yaygınlaştırıyordu. Öte yandan komünist saflarındaki bazı sol sekter yanılgıları körüklüyor farklı türden ve sözde sola yönelen provokatif yayınlarla Çalışma Blok'unun sağa kaydığını işliyordu.

SOL YANILGILAR CEPHEYİ GECİKTİRİYOR

1920'lerden beri verilen ortak cephe savaşımında, komünistlerin Tarım Birliği ve Sosyal Demokratlardan gördükleri ihanetler, parti içindeki bazı sol yanılgıları pekiştirdi. 1927-1928'lerde, hatta 1931 seçimlerinde, bu sol yanılgılar Tarım Birliği ve Sosyal Demokratları «faşist» olarak nitelemeye kadar vardı. 1930 yılları güçlenen bu sol yanılgılar yüzünden, komünistlerin Ortak Cephe için gereğince savaşamadıkları, geri kaldıkları, üzerlerine düşeni sürekli ve kararlı şekilde yapmadıkları yıllar oldu. Hatta 1933'de Dimitrof'un ünlü Leipzig duruşması ve savunması bile, Komünistlerin Tarım Birliği'ni ve Sosyal Demokratları kucaklayamamaları, yer yer itmeleri yüzünden ortak cephenin kurulmasının sübjektif temeli haline getirilemedi. Böylece de, 1930'ların başlarında gevşemiş ve kısmen burjuva demokratik parlamenter bir görünüme bürünmüş olan burjuva iktidarı, dünya ekonomik bunalımının da ülkenin üzerine çökmesiyle birlikte 1934 yılında yeniden kanlı, vahşi bir faşist darbeye yol açtı. Tırnova Anayasası diye bilinen ve 1923 darbesinin bile tümden değiştiremediği demokratik anayasa kaldırıldı. Meclis dağıtıldı. Bir askeri diktatörlük dönemi başladı. İşçi sınıfına karşı terör arttı. Tüm siyasal örgütlenmeler kapatıldı, burjuva demokrasisinin son izleri de silindi.

Yeni koşullar gelmişti. Parti içindeki sol sekter görüşlerin değişmesi, yeni bir çizgi benimsenmesi gerekmekteydi. 1934 yılında Partinin yurt dışı bürosu, Merkez Komitesine faşizm ve cephe konusundaki hatalı siyasetini sergileyen ve eleştiren bir belge gönderdi. Yine aynı yıl Komünist Enternasyonalin yürütme kurulu siyasal sekretaryası konuya eğildi ve Merkez Komitesini uyardı. Sol sekterlerin ağırlığındaki yönetim uyarı ve eleştirileri kabul etmiş göründüyse de gereklerini yerine getirmedi. Ancak 1935 yılında, sol sekter yanılgıların düzeltilmesi, Partinin Sosyal Demokratlar ve Tarım Birliği karşısındaki itici, hatalı tutumunu düzeltmesi mümkün olabildi. Böylece Mart 1935'de yeni parti yönetimi Tarım Birliği ve Sosyal Demokrat Parti'ye, Zenaatkârlar Birliğine, Kooperatiflere, işçi sendikalarına ve faşizmle mücadele etmek amacını taşıyan tüm kişi ve örgütlere **Ulusal Anti-Faşist Cephenin** kurulması için çağrıda bulundu. 29 Mayıs 1935'de de Tarım Birliği ile Komünistler arasında bir ortak eylem platformu anlaşması imzalandı. Ve Cephenin sağlam şekilde oluşturulması yolunda, adım adım ilerlenmeye başlandı.

Komünist Enternasyonalin faşizm ve faşizmle savaşım olgusuna önemli yer ayıran ve faşizme karşı savaşımın şaşmaz ilkelerini belirleyen 7. kongresinden sonra, ayaklar toprağa çok daha sağlam basılarak yürünen anti-faşist cephenin oluşturulması yolu. 1936'da Cephe'nin fiilen ve resmen kurulması, sonunda Bulgaristan halkını zafere götürdü.

BULGARİSTAN DENEYİNİN İLK DERSLERİ

Burgaristan'da anti-faşist cephenin oluşturulması savaşımı deneyi, dünya halklarına anti-faşist savaşımda ilk ağızda, şu değerli deneyleri kazandırdı.

☆ Faşizme karşı tek tek siyasal güçlerin soyutlanmış savaşı değil, ancak işçi sınıfı öncülüğündeki halk güçlerinin en geniş cephe savaşımı başarı kazanabilir.

☆ İşçi sınıfı dışındaki güçler, küçük burjuvazinin siyasal güçleri ve sosyal demokrasi bu savaşım ve cephe oluşturulması sürecinde her zaman ikircikli kalır, sık sık ihanet eder. Onları cepheye çekebilmek işçi sınıfının ve onun örgütlü gücünün işidir.

☆ Tarım Birliğinde somutlanan köylü hareketi ve küçük burjuva siyasal hareketi, küçük burjuva reformculuğu, geniş kitlelerden aldığı gücü mutlaklaştırmaya, böylece de kendi dışında, solda kalan herşeyi reddetmeye, kendisini onlardan soyutlamaya eğilimlidir. Bu yanlış eğilim, işçi sınıfının kararlı, sabırlı çabaları, tabanın ikna edilmesi ve bazan acı deneyler bahasına aşılır.

☆ Komünist Partisi'nin, komünistlerin sol yanılgıları; Cephe oluşturmakta karşılaşılan güçlükleri [illegible] ihanetçi [illegible] etkisiyle sosyal demo[illegible] unudu [illegible] eleri, a[illegible] savaşımı zaafa [illegible] -faşist savaşı[illegible] ilgili sol se[illegible] işçi sınıfı safları[illegible] ulmalı; sosyal demokras[illegible] karşısında -sosyal demokrasi bunu her davranış ve tavrıyla yüzlerce defa hak etse bile- sekter tutumlar düzeltilmelidir.

☆ İktidarda bulunan sosyal demokrasi (veya Bulgaristan deneyinde olduğu gibi Tarım Birliği türünden bir küçük burjuva reformcu akım) işçi sınıfının gücünden her zaman korkar ve ilk fırsatta sağ ile ittifak yaparak komünistleri ezmeyi planlar. Bunun panzehiri, bu türden siyasal çizgiler içinde, bunalımlarla birlikte daha da güçlenip yaygınlaşan sol kanat ve tabanla ittifak aramak, tabanda bağları ve işbirliğini -resmi olmasa da- canlı tutmak, sağ yöneticileri tabanın sol baskısıyla güçbirliklerine ve cepheye [illegible]ılmaya zorlamaktır.

YARIN

ALMANYA'DA FAŞİZM VE HİTLER'İN TIRMANIŞI ENGELLENEBİLİRDİ

tırmık

AYDIN ENGİN

Bol miktarda "yasaklanmış" sol yayın...

12 Mart günlerinin utanç verici miraslarından biri de «yasaklanmış sol yayın» deyimi. Günde beş vakit radyolardan halkımıza dinlettikleri bildirilerde bol bol geçerdi bu söz:

— **Marksist, Leninist ve hatta maoist olan anarşistlerin üzerinde iki tabanca, dört kutu mermi ve bol miktarda yasaklanmış sol yayın bulunmuştur...**

12 Mart'ın o azgın günlerinde dahi, bu bildirileri dinlerdik ve ardından -eğer hapiste değilsek- sokağa çıktığımızda kitap sergilerinde o sözü edilen «yasaklanmış» yayınların sere serpe satıldığını görürdük.

— Çelebi böyle olur bizde faşizm dediğin, der geçerdik.

Gerçekten de faşizmi bile kepaze etmekte pek hüner sahibi idi bizimkiler.

* * * *

Kırk defa dinlenmiş bir türkü nağmesi kadar kulaklarımızın aşina hale geldiği bu, «bol miktarda yasaklanmış sol yayın» sözü, 12 Mart sonrasında da sürüp geldi.

MC'ler döneminde neredeyse 12 Mart'taki azgın boyutlarına bile ulaştı.

— **Şu MC'nin bir tür parlamenter faşizm olduğunu bilmeyen kalmadı. Bunun için yeni kanıtlar, yeni belgeler ortaya koymanın gereği kalmadı artık...** diyenleriniz çıkabilir.

Kısmen haklıdırlar da.

Ama biz İsdemir'de 11 Nisan günü başlayıp, 2 Eylül günü noktalanan bir faşist uygulamayı yaklaşık bir yıl sonra bu köşeye alıp «tırmıklamaya» girişirken, hiç de «bayat» bir konu ele aldığımız kanısında değiliz.

Değiliz, çünkü İsdemir denen dev boyutlu işçi yatağında, daha birkaç hafta önce irade beyanı yapıldı. Yani oldukça kısıtlanmış da olsa İsdemir işçileri sendika seçme özgürlüklerini kullandılar.

Sonuç?

Faşist odakların yönettiği Çelik-İş Sendikası, İsdemir'den def edilmedi.

Niye?

Hah, işte binlerce ve binlerce İsdemir işçisinin hangi koşullarda «iradelerini beyan» ettiklerini kavrayamazsak, bu sorunun da cevabını veremeyiz.

* * * *

Yazının altına bir belgenin fotokopisini sunuyoruz. Oldukça silik ve bozuk bir fotokopi. Olasıdır ki klişesi alındıktan sonra okunması iyice güçleşecek. O yüzden bir de yazı ile aktarmaya çalışacağız'

Yazı, İsdemir Müessesesi Müdürlüğü'nün antetli kağıdına yazılmış. Sağ üst köşeye de nal gibi bir «Gizli» damgası konmuş.

Hımmmm... Demek önemli bir şey bu belge...

Yazı İsmet Kiremitçi adlı İşçi Personel Müdürünün vekili tarafından imzalanmış.

— **İsmet Kiremitçi denen bu adam kimdir?..** diye sormayın. Yazının metni bu Kiremitçi denen adamın kimliğini aşikâr ediyor.

Yazı aynen şöyle:

«Müessese Müdürlüğüne;

Müessesemiz, Su Kanalizasyon Müdürlüğü personelinden K. 8307 sicil no'lu Fedai Aruz'un 11.4.1977 günü 77 no'lu Üniteye ait olan trafo merkezinde bulunan dolap içerisinde ilgiliye ait yasaklanmış sol yayınlar bulunduğu iddiasıyle kurula sevkedilen adı geçenin isnad dosyası tetkik edilmiş olup, Müessese Müdürlüğünce yayımlanan tamimlere rağmen yasaklanmış sol yayınları mesai saati içerisinde okuduğu, işyerine getirdiği ayrıca, aynı konu ile ilgili olarak savcılığa da verildiği, sözü edilen Ve İ. Lenin'in yazdığı HALKIN DOSTLARI KİMLERDİR VE SOSYAL DEMOKRATLARA KARŞI NASIL SAVAŞILIR isimli kitapları Adana'dan satın aldığını ve iş yerine getirdiğini ifadesinde de belirttiğinden, fiiline uygun 1475 sayılı iş kanununun 11/II maddesi ile iş yeri disiplin yönetmeliğinin 15.3 maddesi hükmü uyarınca hizmet akdinin feshine,» verdiği kararın Makamın 2.9.1977 tarihli «OLUR»larıyle uygun görüldüğü malumunuzdur.

Bu nedenle Rusya'ya Müessesemizce staja gönderilen ilgilinin geri çağrılması için, uygun görüldüğü takdirde yazımızın Eğitim Müdürlüğüne havalesini tensiplerinize arzederim. Saygılarımla.»

Bu «utanç belgesi»nin altında İsdemir'in Eğitim Müdürlüğü'ne sevki konusunda da herifin biri **«Uygundur. Acilen gereği rica»** notuyla birlikte basmış imzayı.

* * * *

Şimdi neresinden başlayalım bunun?

Örneğin, «Halkın Dostları Kimlerdir» adlı kitabın yasaklandığını kim söylüyor diye mi soralım? Yoksa imlâ hatalarını bile düzeltmeden sunduğumuz bu metnin Türkçesinden bile sırıtan kapkara cehalete küfür mü edelim? Yoksa...

Yoksa bunların hiç birini yapmayıp: **«Bu belgenin üstüne söylenecek tek kelime bile yoktur artık»** deyip yazımızı bitirelim mi?

En iyisi sonuncu yolu izleyelim biz.

Amaaa, bu yazıyı yazanın, yazının altına imzayı basanın, onun da altına «uygundur»u basanın, onun da soluna Rüstem Batçık diye imza kaşesini basanın... hâlâ İsdemir'de görev başında olduklarını, faşizm kazanlarının altına habire odun taşıdıklarını hatırlatalım da öyle bitirelim «Tırmık»ımızı...

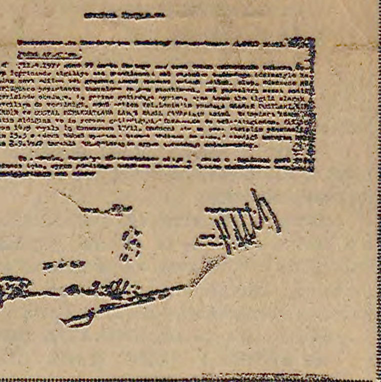

yanlış duran

UZUN HİKÂYE

yazan: KEMAL AYDIN

-5-

Ayşadudu:

«Bu sene bizim Kulaca'ya Duran'ın aklını çelebilirsem, yarısına arpa, yarısına buğday ektireceğim. Geçen sene yağar yaş olmadı, ekin tarlada kurudu. Az bir buğday kaldırdık. Değilse böyle daralmazdık.»

Zamanıyken fırsatı kaçırmadı:

«Sizin bahçeleriniz, tarlalarınız çok allah daha çok versin. Bir uçtan bir uca görünmez su basar tarlalarınız var maşallah maşallah. Allah daha çok versin. Siz zengin olmayıp, sizin ambarlar dolu olmayacak da kimin olacak?»

Sakar Şerif coştu:

«Öyle,» dedi, «doğrusun, bizim ambarlar dolu olmayacak da kimin olacak?»

Ayşadudu evden çıkarken çocukların en büyüğü kıza, çocuklara iyi bakmasını tenbihledi...

Sakar Şerif'in kalbinde birşey yoktur. Şom ağızlıdır. İşin neye varacağını düşünmez, gizlilik, hiyle hurda bilmez, aklındakini, bildiklerini söyleyiverir. Çoğu zaman beklenmedik yerlerden haber verir. Onun böyle olduğunu herkes bilir.

Bu saflığı, sır saklayamazlığı yüzünden kocası onu ne kadar döğmemişti! Hatta bir zamanlar hiçbir yerde hiçbir kimseyle konuşmaması için yasak koymuştu... Fayda vermedi tabi... Konuşmamak kolay şey mi?

Ayşadudu öyle bir çalışıyordu ki! Koşa koşa kanterler içine batmış... Girdiği odayı az bir zamanda boşaltıyor, süpürüyor, elinde cila helkesi. Hemen cilalıyor geçiyor öteki odaya...

Sakar Şerif dersen yumruklarını böğrüne koymuş, beceriksiz hantal duruşuyla dışarda yığılı çulları, halıları gösteriyor:

«Şu halıların haline bak, tozdan topraktan ele alınır gibi mi?»

Ayşadudu elinde suva helkesi, koşar adım altlı üstlü ev odasının birinden birine geçerken:

«Hemen,» diyor, «hemen ben onları tertemiz çırparım Şerif Abla, sen onun için merak etme. Otur seyreyle.» (DEVAM EDECEK)

TÜRK NAZİLERİ VE 1960 DARBE GİRİŞİMİ

İkinci Bölüm

Ender Kâmil Boyacı

-36-

'Kurt dumanlı havayı sever, 14'ler boş duracak değillerdi ya bu dumanlı havada!

O «tarihi» topluluk, dostça, kırılmadan ayrılmışmış. Sayın Erkanlı, kendisini tekrar bir «fasit daire» içinde buluyor. Anlaşılan biri veya birileri (iyi saatta olsunlar, rüfailer, fincancı katırları) esaslı bir senaryo daha hazırlayıp sahneye koymaya başlamıştı:

«Muhtelif istikametlerden talepler» geliyormuş. Ne bu? Radyonun dinleyici istekleri saati mi? Türkiye'de 27 Mayıs sabahı yere serilen canavar «hacıyatmaz» gibi eski haşmetine kavuşmaya başlayınca, «huzurun tam tesisi» «otoritenin sağlanması», «27 Mayısın tekrar edilmemesi» için formüller arıyordu: O talepler o formüllerden biridir. «İster istemez çarka kendimizi kaptırdık ve temaslar başladı» diyor Erkanlı. Çarkın kolu kimin elindeydi, kim çeviriyordu çarkı? İşte onu pek bilen, gören yoktu. Kendilerine siyasal rakip istemeyen rüfailer fincancı katırları (Türkeş'in ürküttüğü fincancı katırları) için için kaynayan 1962 Türkiye'sinde başları sıkıştıkça, basınç düşsün diye, iyice şişen ve tazyik yapan lastiğin kıyıcığına bir iğne batırıp fazla havayı alıyor ve tekrar oraya yama yapıp, o lastiği, «huzurun tesisi» yolunda finans-kapital'in arabasının tekerine takıyordu. M.B.K. nin 23'ler kesimi 21 kişiye inmiş olarak Sen-atür olmuşlardı, onlardan bir zarar gelmezdi finans-kapitale; o halde Aydemir ile 14'ler kalıyordu geriye TEMASLAR başlamalıydı ki, pis bir ancorun içinde Aydemir ile 14'ler boğulup gitsin. «Her türlü grubu içine alarak genişleyen bu temaslar»a, finans-kapital'in, uluslararası sermayenin, Anglo-Amerikan emperyalizminin ajanları da âletleri ile katılacaktı elbette.

14'lerin birer ikişer Türkiye'ye dönmeye başladığı 1963 yılı başında Türkiye'de manzara-i umumiye şöyledir:

«Halk bir bekleyiş içinde, hükümet koalisyonlarla uğraşmakta, açık veya kapalı bir eski devir-yeni devir mücadelesi bütün hızıyla parlamentodan başlayıp basına, kahvelere kadar sirayet etmiş durumdaydı. Herkes birbirine kıyasıya ve hiçbir ölçü tanımadan taarruz ediyor ve bazen bu saldırılar, meclislerde başlayıp sokaklarda devam ediyordu.»

«Yapılanlar kimseyi tatmin etmemişti; bir kısım vatandaş eski D.P. devrini arıyor, bir kısmı ise 27 Mayıs'ı yetersiz buluyor, yeni hevesler peşinde koşuyordu. Memlekette feodalite devrindeki gibi ülkesi ve tebaası olmayan küçük prenslikler vardı sanki... 22 Şubatçılar, 14'ler, Generaller Cuntası, milliyetçiler ve mukaddesatçılar, solcular vs... Bunların hepsi oldukça teşkilatlı ve güçlü idiler. Karışık ortamdan ve hükümetin zaafından, parlamentonun içine düştüğü bunalımdan faydalanıp memlekette muhtelif yollardan kendi görüşlerini hâkim kılmak için çalışıyorlardı. İhtilâlci görünmek veya geçinmek «moda» olmuştu, İnsanlara itibar sağlıyordu... (Erkanlı, A.G.E. s. 191-192)»

Bu ortam içinde «kurt dumanlı havayı sever» örneğine uygun olarak, elbette 14'ler de boş duracak değillerdi. Esasen C.İ.A. ve İntelligence Service ile Cunta tarafından işletilen çarka kendilerini kaptıran 14'ler, temaslara başlamışlardı bile.

Orhan Erkanlı, anılarında şöyle anlatıyor.

«Türkiye'ye döndüğümden birkaç gün sonra, geldiğimi gazetelerden öğrenen Gürsel, beni Florya'ya davet etti. Hastalıktan sonra sinirleri iyice bozulmuştu; duygulandığı zaman gözleri yaşarıyor ve değişik bir insan oluyordu. Konuşmamız bu hava içinde cereyan etti, çok şeylere pişmandı. İkinci olarak ben kendisini Çankaya'da ziyaret ettim... Bu Gürsel'i son görüşüm oldu. Kendisi yeni bir harekete hazır görünüyordu.

«İkili üçlü olarak başlayan toplantılar, zaman zaman otuz-kırk kişiyi buldu. Bütün toplantıların, görüşmelerin gündemi aynı idi: Vatanı kurtarmak. Yine, bilmem kaçıncı defa vatanı kurtarmak için çareler arıyorduk... Bir gün Levent'te bir profesörün (Halit Ziya Konuralp) evinde en büyük toplantılardan biri yapıldı. Bu toplantıda, o tarihte piyasada dolaşan her grubun temsilcileri vardı. Ben, iki aya yaklaşan çalışmalar sonunda genellikle birbirine rakip hattâ düşman olan bu gruplar arasında bazı müşterek anlayışlar sağlamıştım. Kar topu gibi gittikçe büyüyen heyet nihayet hepsini içine alacak bir genişliğe ulaşmıştı. Kimler yoktu? Üniversite profesörleri, milletvekili ve senatörler,generaller, emekli ve muvazzaf subaylar, Komite üyeleri... doktorlar, tüccarlar... Evin içi kadar dışı da enteresandı...

(DEVAM EDECEK)